

73486 / 5^a / 2

ZAKONI IN UREDBE

LIX./3. ZVEZEK

Pravilnik **o zaščiti pred zračnimi napadi**

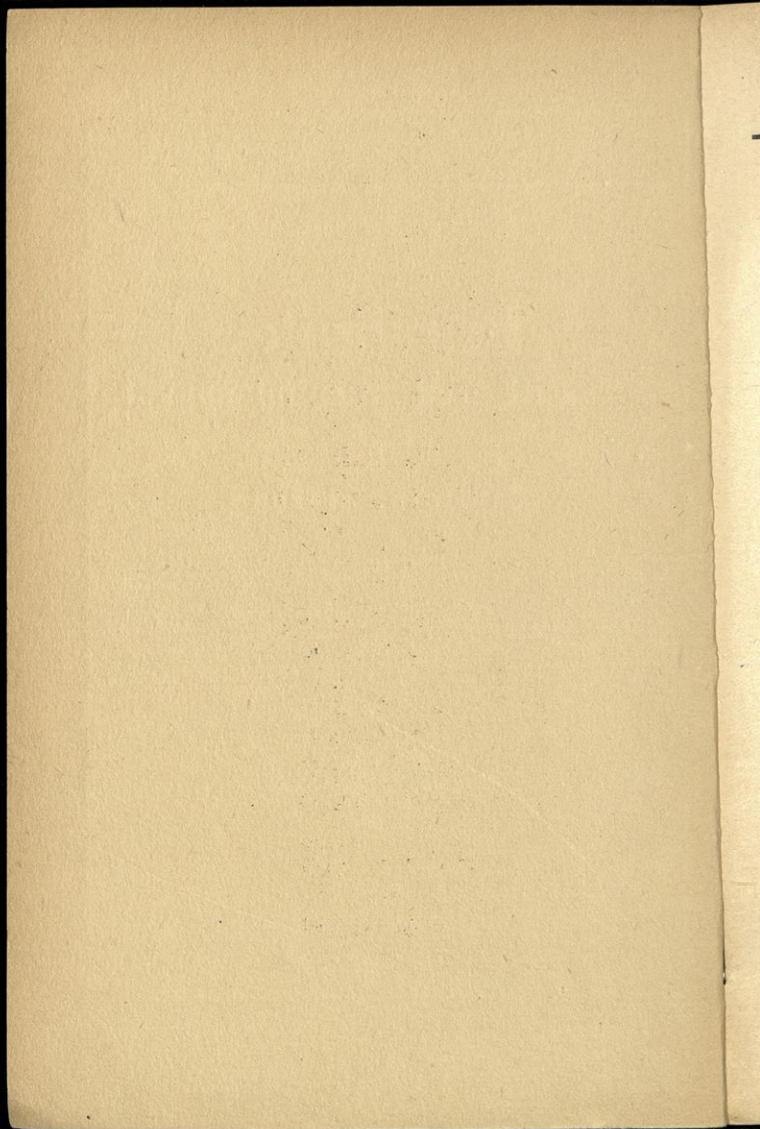
III. DEL
Sanitetna služba

Pregledani ponatis
iz „Službenega lista kr. banske uprave dravske banovine“

V Ljubljani 1940
Založila in natisnila tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani

17-241152256

Zakoni in uredbe

LIX. zvezek

Č.

Pravilnik

o zaščiti pred letalskimi napadi

III. DEL

bolc

Sanitetna služba

Pregledani ponatis
iz „Službenega lista kr. banske uprave dravske banovine“

V Ljubljani 1940

Založila in natisnila tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani
(Predstavnik tiskarne O. Mihalek)

73486

030019485

VSEBINA

Pravilnik o zaščiti pred letalskimi napadi

III. del. — Sanitetna služba

	Stran
I. O potrebi in organizaciji sanitetne službe vobče . . .	1
II. Ustanavljanje patrulj, postaj in bolnic za zdravljenje ranjencev in zastrupljenцев	2
1. Splošna razdelitev sanitetnih enot in naprav . . .	2
2. Patrulje za reševanje in prvo pomoč	2
3. Rajonske postaje za prvo pomoč	4
4. Glavna postaja za prvo pomoč	7
5. Bolnice	8
6. Razpored in delo vseh organov sanitetne službe . .	12
III. Prva pomoč in zdravljenje ranjencev in zastrupljenцев	14
1. Prva pomoč ranjencem	14
2. Prva pomoč osebam, poškodovanim od vžigalnih sredstev	15
3. Prva pomoč zastrupljenцев	16
a) Prva pomoč osebam, poškodovanim od dušljivcev	16
b) Prva pomoč osebam, poškodovanim od mehurjevcev (iperita idr.)	18
c) Prva pomoč osebam, poškodovanim od solzivcev	22
č) Prva pomoč osebam, poškodovanim od kihavcev	23
d) Prva pomoč osebam, poškodovanim od ogljikovega monoksida	25
IV. Bakterije kot vojno orožje in organizacija zaščite pred njimi	26
V. Organizacija sanitetne službe	28
1. Priprave in hramba potrebnih sredstev	28
2. Organizacija in formiranje sanitetnih edinic in naprav	30

	Stran
Priloge: Pregled 1: Sestav osebja sanitetne patrulje tipa 1	35
Pregled 2: Sestav osebja sanitetne patrulje tipa 2	35
Pregleda 3 in 4: Pregled opreme sanitetne patrulje tipa 1 in tipa 2	36
Pregled 5: Sestav osebja rajonske postaje za prvo pomoč I. reda	38
Pregled 6: Sestav osebja rajonske postaje za prvo pomoč II. reda	40
Pregled 7: Sestav osebja rajonske postaje za prvo pomoč III. reda	42
Pregled 8: Pregled opreme rajonske postaje I. reda	44
Pregled 9: Pregled opreme rajonske postaje II. reda	56
Pregled 10: Pregled opreme rajonske postaje III. reda	68

Na podstavi člena 23. uredbe o zaščiti pred zračnimi (letalskimi) napadi predpisujem tale

pravilnik

o zaščiti pred letalskimi napadi.*

III. D E L.

S a n i t e t n a s l u Ź b a.

I. O potrebi in organizaciji sanitetne službe vobče.

1. V sodobni vojni zaradi silne učinkovitosti letal in bojnih sredstev, ki jih uporabljajo letala (strelno orožje, vžigalne in rušilne bombe in bojni strupi), tudi prebivalstvo v zaledju skoraj nobene države do najbolj oddaljenih krajev ni varno pred ubijalnimi napadi. Zlasti ne bodo ti napadi prizanašali pomembnim središčem in posameznim važnim točkam. Teh napadov na posameznih krajih ali v posameznih razdobjih vojne morejo pričakovati tudi kraji brez posebnega pomena, bodisi ker je treba v njihovi bližini uničiti poseve, gozdove, sadovnjake ali skladišča ali ker je treba uničiti iz velikih središč pribeglo prebivalstvo.

2. Zato se mora, da bi se v skladu z uredbo o zaščiti proti letalskim napadom dajala zdravniška pomoč tudi prebivalstvu v notranjosti države, razplesti ustroj sanitetne službe za vojno na vsem državnem ozemlju tako, kakor je to določeno z uredbo o zaščiti pred letal-

* »Službene novine« z dne 14. IX. 1939., št. 209/LXXIII/563. — »Službeni list« št. 116/24 iz l. 1940.

skimi napadi in kakor je to niže razloženo. Samo dobro razvita, solidna in čvrsta organizacija notranje zaščite vse države, kamor spada tudi organizacija sanitetne službe, skrči sovražnikov uspeh na najmanjšo mero.

II. Ustanavljanje patrulj, postaj in bolnic za zdravljenje ranjencev in zastrupljenцев.

1. Splošna razdelitev sanitetnih enot in naprav.

Hitro pobiranje ranjencev in zastrupljenцев in hitra prva pomoč, nato pa tudi njih redno zdravljenje zagotavljajo, da se prepreči mnogo smrtnih primerov. To pa se dá doseči samo z dobro in popolno sanitetno organizacijo povsod v vsej državi. Osnova vojne civilne sanitetne organizacije so rajonske sanitetne postaje, ki se ustanove po vseh naseljih, pa tudi pri večjih napravah in podjetjih. Vsaka občina mora imeti vsaj eno sanitetno postajo; vsaka postaja pa mora imeti štiri do šest sanitetnih patrulj. Občine, obsegajoče po nekaj vasi, ki imajo samo eno postajo, morajo ustanoviti v vsaki vasi, kjer ni postaje, po 1 do 2 sanitetni patrulji. Po 1 rajonsko sanitetno postajo morajo imeti naseljeni kraji, pa tudi podjetja s 3000 dušami; za vsakih nadaljnjih 10.000 oseb pa se mora ustanoviti v naseljenih krajih še po ena rajonska sanitetna postaja. V večjih krajih, ki imajo tri rajonske sanitetne postaje, je treba ustanoviti še eno glavno sanitetno postajo.

Naposled se morajo ustanoviti poleg patrulj in postaj kot zaključne sanitetne naprave v sanitetni organizaciji države tudi bolnice, in to s tem, da se obstoječe civilne bolnice razširijo ali pa tudi ustanovijo nove bolnice, kakor je to niže razloženo.

2. Patrulje za reševanje in prvo pomoč.

1. Sanitetne patrulje so prvi organi sanitetne službe za reševanje ranjencev in zastrupljenцев in za prvo pomoč. Sanitetne patrulje so nameščene pri sanitetnih

postajah, ki se omenjajo pozneje; njih območje pa je v natančno določenem rajonu (okolišu) te postaje. V tem rajonu se določi število patrulj po velikosti rajona in ima vsaka patrulja v njem svoj ožji rajon; toda po razmerah in potrebi se smejo posamezne patrulje, pa tudi vse patrulje enega rajona uporabljati za delo tudi v kakem drugem bližnjem rajonu. To lahko odredi načelnik glavne sanitetne postaje ali pododbor za zdravstveno službo oziroma krajevni odbor, čigar pristojnost se razteza na širši prostor kot pa pristojnost rajonske postaje.

2. Naloga sanitetnih patrulj je naslednja:

a) obhod določenih rajonov, kadar koli je potreben, in hitra pomoč osebam, ki so bile poškodovane od strupov, rušilnih in vžigalnih sredstev;

b) hitro odnašanje ponesrečencev, ki so še v zastrupljenem ozračju (na ulici, v zaklonišču itd.), in takojšna prva pomoč zunaj zastrupljenega ozračja;

c) pošiljanje in prenašanje ranjencev in zastrupljenecv po opravljeni prvi pomoči v rajonsko postajo radi nadaljnjih ukrepov.

3. Sanitetne patrulje se sestavijo zgolj iz oseb, ki niso zavezane vojaški službi, kakor je to določeno z uredbo za zaščito pred letalskimi napadi in nadalje razloženo v tem delu pravilnika.

4. Za to službo izbrano osebje mora biti dobro poučeno in izurjeno v vseh poslih, zlasti pa glede prve pomoči ponesrečencem. Poučuje in vadi se osebje za to službo na tečajih na kratek, praktičen in nazoren način, potem ko se mu je razložil ves pomen in važnost te službe. Na teh tečajih poučujejo zdravniki, ki so se posebno pripravljali za te posle.

5. Te tečaje morajo predelati tudi celokupna šolska mladina, zlasti iz najvišjih razredov, člani vseh športnih društev in vse odrasle ženske osebe (od 18 let navzgor).

6. Znanje, kako se daje prva pomoč ob nezgodah, mora biti splošno, pri vseh odraslih moških in ženskah, ker se nezgode vsake vrste in možnosti, zlasti v vojni,

lahko povsod in kjer koli pripetijo, in to v takem številu, da mu službeno osebje ne more biti kos, a je prva pomoč vselej najvažnejša pomoč.

7. Ena rajonska postaja za kraj ali rajon z 10.000 prebivalci ima lahko 4 do 6 patrulj, kakor se pač sestavu patrulje morejo dodati 1 do 2 sanitetna avtomobila ali dvokolnice ali le navadne nosilnice (sliki 1 in 2).

Vsaka patrulja dobi svoj ožji rajon ali po potrebi le eno ali več ulic.

Sestav patrulje tipa št. 1 in št. 2 je razviden iz pregleda 1 in 2.

8. Vsaka patrulja, ki dobi določen rajon ali ulico, mora imeti osebno opremo in delovno opremo. V osebno opremo spadajo: maska, zaščitna obleka zoper iperit, zavojček klorovega apna (ali kaporita) po 50 g in trak z znakom Rdečega križa; v delovno opremo pa spadajo: nekoliko rezervnih mask, aparati s kisikom (ki izolirajo), po potrebi aparat za dajanje kisika, nosilnice, odeje, torba ali oprtnik z zdravili in sredstvi za prvo pomoč itd. Seznam opreme patrulje je razviden iz pregledov 3 in 4.

3. Rajonske postaje za prvo pomoč.

1. Te postaje se postavijo v vsakem mestnem okraju na najugodnejšem mestu. Če je le mogoče, naj ne bodo na nižjih krajih, ker se tamkaj bojni strupi nabirajo in drže dolgo. Razen tega morajo biti v zgradbah iz trdnega gradiva, katerih podprtitličje se dá prirediti za zaklonišče in zavarovati pred učinkom rušilnih bomb in strupov, a se eventualno dajo izkoristiti tudi za zaklanjanje ljudi pred bombardiranjem kot javna zaklonišča.

2. V večjih krajih je treba izkoristiti za rajonske postaje predvsem občinske ambulance, ki se uporabljajo ob rednih razmerah za prvo pomoč ob nezgodah; nato pa tudi lekarne, če le mogoče s primerno preureditvijo prostorov v skladu s prednjim odstavkom. Drugače je treba poskrbeti za namestitev v ustreznih zgradbah v neposredni bližini.

3. Osebję postaje mora biti popolnoma zavarovano; to je treba v vsakem primeru posebej dognati in je odvisno od splošnih razmer kraja, kjer je postaja in od posebnega mesta in lege, kjer je postaja v vsakem kraju.

4. Rajonsko postajo vodi najstarejši strokovnjak, zdravnik-upravnik. Upravnik skrbi za hitro in pravilno opravljanje službe, za zavarovanje postaje kakor tudi za vse, kar se nanaša na splošni red in disciplino v postaji. Upravnik postaje skrbi tudi, da se čimbolj izkoristijo krajevni pomočki za zavarovanje.

5. Postaje morajo biti vidno oznamenovane z znakom Rdečega križa; ponoči mora biti ta znak razločno razsvetljen, toda maskiran kakor vsa postaja in ne opazen iz zraka; razen tega morajo imeti postaje zadostno število oddelkov ali prostorov. Ti oddelki morajo biti tile: za sprejemanje in prebiranje; za slačenje in striženje oseb, poškodovanih od iperita; za kopanje oseb, poškodovanih od iperita (pod prhami); za prvo zdravniško pomoč ranjencem; za prvo pomoč osebam, poškodovanim od dušljivcev (za silo je lahko tudi samo en oddelek za pomoč ranjencem in osebam, poškodovanim od dušljivcev); 1 do 2 oddelka kot čakalnica za ranjence in zastrupljence radi evakuacije; skladišča za hranjenje rezervnega perila, obleke in ostale opreme in materiala; kuhinja za pripravljjanje gorke pijače (kave, čaja, gorke vode); pisarna za upravnika in oddelek za osebję, zaposleno pri rajonski postaji; umivalnice in stranišča. Po možnosti je treba tudi poskrbeti, da so prostori za slačenje, kopanje in prvo pomoč za ženske in otroke ločeni od prostorov za moške. Vsi oddelki morajo biti vidno oznamenovani z napisi. (Načrt za rajonsko postajo se vidi iz slik 3, 4, 5 in 6, sestav pa iz priloženih pregledov 5, 6 in 7.)

6. Če postaja ni dovolj prostorna, je treba v njeni bližini in po možnosti v zvezi z njo priskrbeti posebne prostore, kamor se morejo spraviti ranjenci in zastrupljenci, katere ni bilo moči takoj odpraviti v glavno postajo, a jih je treba odpraviti iz rajonske postaje, da se

morejo sprejeti novi ranjenci in zastrupljenci, če je ob-streljevanje pogostno in je mnogo žrtev.

7. Rajonske postaje morajo imeti zadostno število sanitetnih patrulj za prvo pomoč, kakor je razloženo spredaj pod 1. Število teh patrulj mora biti v razmerju z velikostjo postaje in številom stanovalcev tistega okraja ali rajona; vendar pride navadno na eno rajonsko postajo 4 do 6 patrulj. Sanitetna patrulja ima patruljnega vodjo (vodnika), poklicnega bolničarja-ko in 3 do 4 nosače ranjencev. Sestava patrulje je odvisna od tega, ali ima patrulja na razpolago sanitetne avtomobile ali druga vozila ali pa mora peš prenašati ranjence na nosilnicah. Če ima patrulja vozila, je število bolničarjev na eno patruljo manjše, kakor pa je razloženo spredaj pod 1.

Prizadevati si je treba, da imajo sanitetne patrulje na razpolago sanitetne avtomobile ali vobče motorna vozila; s tem se število potrebnega osebja zniža, znatno pa poveča hitrost prve pomoči in evakuacije.

8. Rajonska postaja mora imeti tole opremo:

zadostno število pomočkov za prenos ponesrečencev; nosilnice (dvokolnice z nosilnicami) ali, še bolje, sanitetne in druge avtomobile, ki se dajo hermetično zapirati (sliki 1 in 2);

napravo prh (premično ali nepremično na postaji sami) z gorko vodo in razkuževalnim aparatom (zunaj postaje) za očiščevanje zastrupljene obleke, perila itd.;

mize za preobvezovanje, omare za instrumente, klopi, ležalnike, navadne stole, umivalne posode na pipo za umivanje rok, sklede, vrče, vedrice za vodo in ostalo potrebno opravo za delo v ambulanci-postaji;

potrebne instrumente, brizgalke, zdravila in obvezila za prvo pomoč ranjencem in zastrupljencem;

razne aparate: za dovajanje kisika, za sterilizacijo instrumentov in obvezilnega materiala itd.; priprave za puščanje krvi, priprave za transfuzijo krvi, posode s kisikom, gumijaste vrečice za kisik, deščice, podloge, irigatorje itd.;

rezervno perilo, obleko, rjuhe, plašče, brisače, odeje, milo itd.;

kuhinjsko opravo (lonce, kozarce itd.), živila: kavo, čaj, sladkor itd.;

opremo patrulj za prvo pomoč: maske, kompletne zaščitne obleke zoper iperit, sanitetne torbe ali oprtnike s potrebnimi živili in materialom za delo, trakove z znakom Rdečega križa in rezervne maske in filtre (cedila). (Glej pregled opreme rajonske postaje tipa I., II. in III. — pregledi 8, 9 in 10.)

4. Glavna postaja za prvo pomoč.

Ta postaja se postavi v središču mesta ali v velikih rajonih največjih mest, predvsem v državnih zgradbah iz trdnega gradiva. Zato je treba v vseh mestih takoj določiti take zgradbe in jih prirediti za ta namen.

Zgradba za tako postajo mora imeti veliko in globoko podpritičje ali klet, zavarovano tudi proti učinku rušilnih bomb, zadelano zoper strupe in opremljeno z vsemi potrebnimi napeljavami, tako da je ob letalskem napadu tudi zaklonišče za osebje, ranjence in zastrupljence. Ponekod bo treba za potrebe glavne postaje preurediti tudi nekaj prostorov zgradbe v pritličju ali prvem nadstropju (nad kletjo ali nad podpritičjem) in jih zvezati s podpritičjem z zavarovanimi hodniki. Tudi ti prostori morajo biti zavarovani pred vdiranjem bojnih strupov.

Take postaje vodi najstarejši strokovnjak (zdravnik), ki skrbi, kakor upravnik rajonske postaje, samó za brezplačno poslovanje te postaje v vsakem pogledu.

Glavna postaja mora imeti vse potrebne poslovne oddelke (prostore) kakor vsaka rajonska postaja, le da morajo biti v glavni postaji ti oddelki večji in popolnejši. Tu morajo biti posebni oddelki za ranjence, za osebe poškodovane od dušljivcev, in za osebe, poškodovane od iperita, in sicer posebej za moške in posebej za ženske in otroke. Ta postaja je popolnejša tako glede vseh potrebnih sredstev za nadrobnejšo pomoč kakor tudi glede

naprav za daljše bivanje v njej. Glavna postaja ima električni in ročni ventilator, toksimeter, ki kaže količino CO_2 v zraku, posode s kisikom, z natrijevim hidroksidom, maske v zadostnem številu, da se nadomestijo tiste, ki postanejo neuporabne, svetilke z baterijami (akumulatorji), ki naj nadomestijo redno razsvetljavo, če bi se električna centrala pokvarila, telefone, radijske aparate, zvočnike itd. (sliki 7 in 8).

Glavna postaja ima več osebja za reševanje in pomoč, tako da lahko takoj pošlje ustrezne oddelke tja, kjer je to potrebno (v katero koli rajonsko postajo).

Ta postaja mora imeti od opreme več prevoznih in prenosnih sredstev: hermetično zaprtih avtomobilov, nosilnic, dvokolnic in vse ostale opreme in materiala, tako da je glavna postaja dejanski rezerva osebja in materiala za rajonske postaje, katere izpopolnjuje z vsemi sredstvi, brž ko je potrebno.

V glavni postaji se tudi daje prva pomoč ranjencem in zastrupljencem in se opravljajo nujni kirurški posegi. Zato mora imeti glavna postaja tudi vse strokovnjake kakor tudi potrebne pomočke (aparate, instrumente, zdravila idr.) za kar najuspešnejše delo.

Ranjenci in zastrupljenci se odpravijo iz glavne postaje na nadaljnje zdravljenje v bolnico zunaj mesta. Prevažajo se s pomočki te postaje ob podpori z vozili, s katerimi razpolaga krajevni odbor oziroma pododbor za zdravstveno službo ali pa ustrezno krajevno oblastvo, v čigar pristojnost spadata organizacija in ureditev patrulj in rajonskih postaj za prvo pomoč.

5. Bolnice.

Da bi se mogli ranjenci in zastrupljenci, katerim se v spredaj navedenih napravah dá prva pomoč, sprejeti na nadaljnje zdravljenje do ozdravitve, je treba oskrbeti in pripraviti tudi bolnice v bližnji in daljni okolici. To je potrebno zlasti za primer hujših letalskih napadov na posamezne naseljene kraje in važnejše objekte, ko je pričakovati večjih žrtev.

Ne more se pa za to računati z bolnicami, ki so redoma v večjih krajih, ker v teh krajih zaradi sodobnih letalskih — tudi nočnih, ne samo dnevnih — napadov tem bolnicam ne bo prizaneseno in bi bile razen tega tudi nezadostne. Sedanje bolnice bodo v posameznih krajih najbolj ustrezale, če se priredijo na spredaj pod 2. in 3. razloženi način za rajonske postaje ali za glavne postaje za prvo pomoč. Načeloma v podzemeljskih prostorih ni treba prirejati bolnice, ker ti prostori nikoli ne morejo biti dovolj higienski, kakršni so potrebni za bolnike, ki ostajajo v bolnicah dolgo na zdravljenju. Potemtakem je treba prirediti bolnice v posebnih in ločenih zgradbah in v manjših naseljenih krajih, v trgih, vaseh, kopališčih, sanatorijih itd., kjer je kraj bolnice ločen, ali je tak, da se lahko razločno oznamenuje ali maskira.

Ustanovitev takih bolnic zunaj večjih ogroženih krajev je potrebna tudi radi evakuacije prebivalstva, ki je zaradi nenormalnih razmer bolj izpostavljeno večjim in hujšim obolenjem in umrljivosti kot navadno. Take zdravstvene razmere in ostale vojne nevarnosti brezpogojno terjajo ureditev večjega števila bolnic in drugih sanitetnih naprav v rajonu, v katerem se evakuirano prebivalstvo nastani, in to najmanj 3 do 5krat več kot jih je ob normalnih razmerah.

To je treba rešiti najprej s premestitvijo obstoječih bolnic in z ureditvijo novih začasnih bolnic v zvezi z evakuacijskim načrtom na določenem širšem rajonu okrog teh mest in drugih naseljenih krajev in važnih objektov, ki bodo verjetno napadeni. Pri tem je treba gledati na to, da bo teh naprav dovolj, tako da se zadovoljijo potrebe pravilnega zdravljenja obolelega, od strupov poškodovanega ali ranjenega prebivalstva v vsem pasu nove razmestitve. Od tega je odvisno tudi natančno število kakor tudi kraj, kjer naj se postavijo posamezne bolnice in ostale pomožne sanitetne naprave.

V ta namen je treba poskrbeti za preureditev in premestitev vseh, ne samo državnih in banovinskih,

marveč tudi vseh ostalih, tudi privatnih bolnic (sanatorijev in drugih podobnih naprav) v ogroženih krajih. Pri tem je treba imeti na umu, da se bodo morale te naprave v novem razporedu po nastanitvenih razmerah razdeliti na več različnih krajev. Nove bolnice je treba založiti tudi z novimi sredstvi, dotedanje sanitetne naprave pa izpopolniti z novimi potrebščinami. Za vse je treba izdelati poseben načrt in opomnik za delo, začeniši pri izpopolnitvi z osebjem in vsemi ostalimi potrebščinami, pa do premestitve v novi raspored in novo ureditev kakor tudi za novo normalno in uspešno delo v gostejših naseljih. Povprečno je treba računati na vsakih 20 do 25.000 prebivalcev po eno bolnico s 300 do 500 posteljami.

Za pripravo in ureditev teh bolnic skrbijo banovinski odbori oziroma njihovi podobori za zdravstveno službo po navodilih ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje in v sodelovanju s pristojnimi poveljstvi armijskih oziroma divizijskih oblastev, ker se uporabi marsikatera spredaj navedenih bolnic tudi za formiranje rezervnih vojaških bolnic. Brez soglasnosti, po potrebi pa tudi brez odločbe ministrstva za vojsko in mornarico se, kjer se pojavi nesporazum, to vprašanje ne sme reševati.

Del omenjenih bolnic je treba urediti v bližnji okolici ogroženih krajev v razdalji okrog 20 km, da se more evakuacija lažje in hitreje izvršiti. Bolnice je treba razporediti na tem prostoru tako, da so postavljene po razporedu in gostoti evakuiranega in ostalega prebivalstva (v sredini med manjšimi kraji) in v bližini dobrih cest, ki držijo iz najbolj ogroženih krajev.

Ostale bolnice, bolj oddaljene od velikih krajev, je treba določiti in urediti v vseh pripravnih manjših krajih, ki so oddaljeni več ko 30 km od najbolj ogroženih mest, uporabljajoč oblastne in banovinske bolnice in zdravstvene postaje v trgih in vaseh, državne, oblastne in privatne sanatorije po klimatskih krajih in kopališčih itd. Vsaka redna sanitetna naprava v notranjosti države se mora za vojne razširiti, kolikor le mogoče. Tudi tu je

treba gledati na potrebno varnost; zato je treba postaviti te naprave v okolico posameznih naseljenih krajev, zlasti če so le-ti ogroženi od napadov, n. pr. na cestnih križiščih.

Za vse bolnice je treba predvsem uporabiti državne zgradbe, kakor n. pr. šole, dalje pa tudi kavarne in gostilne, cerkve in samostanska poslopja, privatne sanatorije zunaj mesta in ostale za ta namen pripravne zgradbe. Če ni takih zgradb, je treba pripraviti premične barake, za silo pa tudi šotore.

Vse to je treba urediti sporazumno tudi s pododbori oziroma organi za izseljevanje in oddaljevanje prebivalstva, ker se posamezna zgradba ne sme označevati za razne namene, pa bi se o tem razpravljalo šele v zaresnem primeru v vojnem času.

Pri izbiri kraja je treba paziti, da take bolnice nikakor niso v bližini železniških križišč in prometnih cest.

Vse bolnice je treba pripraviti in urediti po oddelkih tako, da so v njih ločeno ranjenci in bolniki, ločeno osebe, poškodovane od dušljivcev in ločeno osebe, poškodovane od mehurjevcev, tako da je izključeno medsebojno pomešanje raznih vrst teh bolnikov. Razen tega je treba pri vseh vrstah bolnikov zdraviti moške v posebnih oddelkih, ločenih od oddelkov za ženske in otroke.

Osebje teh bolnic mora biti takšno in tako številno, da se morejo posli pri zdravljenju bolnikov, morda tudi ranjencev in zastrupljenцев uspešno opravljati. Strokovno osebje mora biti po številu skrženo na neogibno najmanjšo mero, ker bo največji del mirnodobnega strokovnega osebja zaposlen v vojaški službi. Zato je treba določiti za te bolnice strokovno osebje-zdravnike(ce), ki niso zavezani vojaški službi, skladno s členom 20. uredbe o zaščiti pred letalskimi napadi. Ostalo osebje so prostovoljni bolničarji in bolničarke, sestre usmiljenke itd., tudi izmed oseb izven vojaške obveznosti.

Oprema teh obstoječih državnih in javnih bolnic (posteljina, postelje, instrumenti in zdravila), kolikor so le-té določene za ta namen, je na razpolago za uporabo.

To opremo je treba še izpopolniti glede na potrebe zdravljenja oseb, poškodovanih po bojnih strupih.

Nadrobnosti glede celotne ureditve takih bolnic uredijo najprej banske uprave v funkciji banovinskih odborov, nato pa ministrstvo za socialno politiko in ljudsko zdravje, ki tudi nadzoruje delo pri teh pripravah, v zvezi in ob podpori ministrstva za notranje posle in deželno-brambnega inspektorata, kjer koli je potrebno.

Sezname bolnic, ki se določijo za ta namen, in razpored osebja pri njih vodijo že v mirnem času banske uprave ali po naredbi banske uprave tista mestna poglavarstva ali občinske uprave, v katerih banovini se bolnica formira. Zdravstveni oddelki banskih uprav določijo tedaj, iz katerih mestnih poglavarstev in morda tudi občinskih uprav naj se katera bolnica izpopolni. Da bi se usposobilo osebje vseh bolnic tudi za zdravljenje oseb, poškodovanih po strupih in po ostalih napadalnih sredstvih, ga je treba že v mirnem času poučevati in pripravljati v posebnih tečajih za vse strokovno in pomožno osebje, vpisano v sezname za formiranje posameznih bolnic. Prav tako je treba te bolnice tudi založiti z ustreznimi sredstvi in aparati za zdravljenje takih bolnikov, podobno sredstvom in aparatom, določenim za glavne postaje za prvo pomoč, samo da v večji meri.

6. Razpored in delo vseh organov sanitetne službe.

Brž ko nastopijo take razmere, da so letalski napadi mogoči, je treba pri vseh sanitetnih napravah: postajah, rajonskih in glavnih za prvo pomoč (oziroma lekarnah s to vlogo), bolnicah itd., takoj ustanoviti službo dežurnega osebja, da se omogoči, da se dá najnujnejša hitra pomoč tudi tedaj, če nastopi nevarnost nepričakovano in dokler se na dani znak o nevarnosti ne zbere vse osebje. Zato mora biti v vsaki postaji oziroma lekarni in bolnici pripravljen za službo po en zdravnik s potrebnim številom bolničarjev ali oseb iz oddelka za reševanje in prvo pomoč.

Ko se dá znak, da se nevarnost bliža, odide vse osebe ustreznih naprav, zlasti pa patrulje rajonskih in glavnih postaj, ki so najbolj svobodne, ker so že iz najbližje okolice, takoj na svoje določeno mesto. Sanitetne patrulje si nadenejo zaščitno obleko, spravijo maske na primerno mesto, vzamejo sanitetne torbe (oprtnike), nosilnice ali dvokolnice itd. in se pripravijo, da so v kar najkrajšem času naréd, da začno opravljati njim določeno službo.

Po prvem napadu obdržijo vse naprave zadostno število osebja sanitetnih patrulj in ostalega osebja zbranega tako, da ob ponovnem napadu, ki je dandanes zelo verjeten, takoj lahko nastopijo v polni pripravljenosti.

Sanitetne patrulje čakajo, preden se začne napad. popolnoma pripravljene za delo v postaji sami ali pa gredo na pripravna mesta v zakloniščih svojega rajona (ulicah), od koder se brž ko začutijo, da je napada konec, odpravijo, da poiščejo ponesrečence, jim dajo prvo pomoč v svojih ožjih rajonih in poškodovance hitro prenesejo v rajonske postaje. Prenašajo se ranjenci in zastrupljeni z nosilnicami, ki se nosijo ali pa so nameščene na lahkih dvokolnicah, ali pa še bolje v hermetično zaprtih avtomobilih, ki odhajajo iz rajonske postaje hkrati s sanitetno patruljo ali se pripeljejo do sanitetnih patrulj, ki so na pripravnih mestih v svojih rajonih (ulicah).

Rajonske postaje vodijo delo svojih sanitetnih patrulj, jim dajejo potrebna sredstva in pomoč, sprejemajo od njih ranjence in zastrupljence, dajejo tem pomoč in jih pošiljajo dalje glavni postaji. Po opravljenem prebiranju, nujnih kirurških posegih ali kakršni koli drugi strokovni pomoči v glavni postaji se pošljejo ranjenci in zastrupljeni iz te postaje v določene bolnice zunaj mesta. V bolnice se prevažajo s prevoznimi sredstvi glavne postaje.

Po končanem delu spravijo vse sanitetne patrulje in naprave svojo opremo v red in izpopolnijo porabljeni material, rajonske postaje pa izpopolnijo porabljeni material in ostalo opremo iz glavne postaje.

III. Prva pomoč in zdravljenje ranjencev in zastrupljenцев.

1. Prva pomoč ranjencem.

To delo je znano in je poglavitno v temle:

a) Tisti del telesa, na katerem je rana, ki bolj ali manj krvavi, se aseptično obveže s prvo obvezo in takó ustavi krvavitev.

b) Če je poškodovana kaka večja žila dovodnica (arterija) in je zato krvavitev huda, je treba na rano takoj dati močno kompresivno obvezo ali pa če je rana prevelika, dati to obvezo na arterijsko deblo med srcem in rano, i. s. elastično Esmarchovo obvezo, in roko ali nogo nad rano nekolikokrat oviti.

Take ranjence je treba čimprej prenesti v rajonsko postajo oziroma glavno postajo radi hitrega kirurškega posega (spodvezanje žile).

c) Če je poleg mehkih delov, mišic, poškodovana tudi kost, je treba kost spraviti v njeno naravno lego in jo fiksirati z deščicami, podlogami itd., da se olajša prevoz poškodovanca in se preprečijo hude bolečine zaradi premikanja prelomljenih delov kosti pri prevozu.

Obleka se s poškodovanega uda ne sme slačiti, marveč jo je treba razrezati s škarjami.

Ko se daje prva pomoč ranjencem, se je treba držati tudi nekaterih splošnih pravil:

a) V takih primerih je treba delati hitro, toda hladnokrvno in se truditi, da se ranjenec pomiri;

b) storiti se mora vse, česar je treba, da se rana ne onečedi;

c) če tisti del telesa, na katerem je rana, hudo krvavi, je potrebno, da se potem, ko se dá kompresivna obveza, ud naravna kvišku.

V vseh teh primerih je nevarnost različna in je odvisna od velikosti in globine rane, predvsem pa od tega, koliko so poškodovani notranji organi (žile, živci, kosti, mozeg, srce ali organi trebušne votline).

2. Prva pomoč osebam, poškodovanim od vžigalnih sredstev.

Slika 9.

Vžigalna sredstva, ki so se uporabljala v minuli vojni, so: fosfor, termit ih zmes raznih vnetljivih tekočin (nafta z bencinom in petrolejem, rumeni fosfor in žveplov ogljik, razredčen v veliki količini terpentina, premog z bencinom itd.).

Ko se take bombe razpočijo, se razletijo koščki zažganega fosforja, termita in ostalih snovi daleč naokoli in povzročijo lahko resne opekline.

Prva pomoč je v takih primerih tale:

Pri opeklinah, povzročenih po fosforju, je treba hitro preprečiti nadaljnje gorenje fosforja, t. j. treba je rano (na roki, nogi ali katerem drugem telesnem delu) takoj potopiti v gorko vodo. Fosfor se topi pri 44 do 45° C, tako da se raztopljeni fosfor, če se ta telesni del potopi v gorko vodo, lahko odstrani pod vodo ali lahko obriše z gobo (tamponom), ki se drži s pinceto.

Posebno je treba paziti na to, da se odstrani vsak košček fosforja.

Zdravljenje takih opeklin, ki se počasi zaraščajo, je enako kakor zdravljenje opeklin, povzročenih z vročino (Ol. Lini + Aqua Calcis aa partes, helijeva terapija, gorki zrak itd.).

Opekline, povzročene s termitom, se zdravijo na isti način kakor opekline od ognja (termit razvija silno vročino, okrog 3000° C, in spreminja gorljivo snov v plamen in pepel, debele železne nosilce pa tali).

Opekline, povzročene z zmesmi vnetljivih tekočin, se tudi zdravijo kakor običajne opekline od ognja.

Po prvi pomoči ranjencem in opečencem v rajonskih postajah se prepeljejo te osebe v glavno postajo, kjer se jim dá po potrebi posebna strokovna pomoč, opravijo

večji kirurški posegi itd., potem pa se pošljejo v bolnice zunaj mesta na nadaljnje zdravljenje.

Nadaljnje zdravljenje ranjencev in opečencev v bolnicah je v temle:

a) Rane se preobvežejo in se stori vse, česar je treba, da se čimprej zacelijo.

b) Opravijo se potrebni kirurški posegi, da bi se rane, frakture itd. čimprej in čim pravilneje zacelile.

3. Prva pomoč zastrupljencem.

a) Prva pomoč osebam, poškodovanim od dušljivcev.

Osebe, poškodovane od dušljivcev, se spoznajo poglavitno po tem:

a) da hudo in vzdržema kašljajo;

b) da so potrte, slabotne in da težko dihamo;

c) da se jim na obrazu vidi utrujenost, strah, bledica ali posinjelost;

č) da se pri hudo poškodovanih vidi morda tudi pena na ustih.

Potemtakem je prva pomoč pri takih bolnikih, t. j. delo patrulj za reševanje, v temle:

a) Poškodovanca je treba čimprej spraviti iz zastrupljenega ozračja in mu odpeti oblačila. Če se mu je maska premaknila z obraza, ker je padel ali se je izstrellek razletel blizu ali je izstrellek zadel masko in jo poškodoval, kakor tudi če si poškodovanec ni utegnil hitro nadeti masko na obraz, ker ga je učinek strupa prehitel, ali je izgubil svojo masko, je pa še v zastrupljenem ozračju, mu mora osebje reševalnega oddelka takoj nataktni masko ali jo zamenjati z brezhibno masko in mu te ne sme sneti, dokler je v zastrupljenem ozračju.

Zato morajo biti patrulje za reševanje in prvo pomoč opremljene z rezervnimi maskami (po 1 do 2 maski na patruljo).

b) Poškodovanca je treba na nosilnicah, dvokolnicah ali z avtomobilom čimprej ležečega prenesti do naj-

bližje rajonske postaje. Celo tisti, katerim na prvi pogled ni videti, da bi bili hudo poškodovani, a jih je učinek strupa zadel in so vdihali kaj zastrupljenega zraka, se morajo prenašati na nosilnicah, ker hoja in utrujenost poslabšujeta stanje poškodovancev.

c) Osebe, poškodovane od dušljivcev, morajo ležati nepremično in odete s suhimi toplimi odejami in ogrevane s steklenicami in gumijastimi vrečicami z gorko vodo, gorkimi opekami itd.

Pomoč se daje takim bolnikom v rajonskih postajah tako:

a) da se jim pušča kri in

b) da se jim dovaja kisik, poleg tega pa ukrene, kar je sicer treba.

Bolniku, ki je v polni krizi davljenja zaradi pljučnega otoka (edema) in ki je cianotičen (posinjel v obraz), je treba puščati najmanj 300 do 500 oz. do 700 cm³ krvi.

Preden se bolniku pušča kri, mu je treba vbrizgati sredstvo za okrepitev srčnega delovanja: kafrno olje, kofein 0,25%, spartein itd., ki pospešujejo odtekanje krvi.

Po puščanju krvi mu je treba dati takoj vdihavati kisik iz gumijastih balonov ali posebnih aparatov za dovajanje kisika z odmerjenim stalnim pritiskom (Draeger, specialni). Kisik je treba dovajati, dokler obraz in usta ne pordé.

Če bolnik hudo kašlja, mu je dajati po eno kapljo etra v malo vode vsakih 10 minut, pozneje pa v večjih presledkih.

Bolnika je treba dobro ogrevati in mu dajati sredstva za okrepitev delovanja srca: kafrno olje, kofein itd.

Bolnika, ki je vdihal strupene hlape dušljivca, je treba imobilizirati in mu onemogočiti gibanje, vstajanje itd. To je ena izmed najvažnejših odredb.

Po opravljeni prvi pomoči v rajonski postaji se prepeljejo taki bolniki v zaprtih avtomobilih, ki so dobro ogrevani in zračeni in ne potresajo, v glavno postajo, kjer jih strokovni zdravniki (po stopnji poškodb) pre-

berejo; nato pa odpošljejo bolnike v bolnice za zdravljenje zastrupljenec zunaj mesta.

Nadaljnje zdravljenje takih bolnikov v bolnicah je v tem:

a) da se ponovno pušča kri, če je bolnik posinjel v obraz. V takem primeru mu je puščati 150 do 300 cm³ krvi; in

b) da se mu dovaja kisik.

Vzorno bi bilo, če bi se dovajal takim bolnikom kisik ne samo v času kritičnega razdobja (3 dni), marveč tudi pozneje, dokler popolnoma ne ozdravijo. Kisik ni treba dovajati z močnim pritiskom;

c) da se potolaži kašelj in se vzdržuje srčno delovanje;

č) da ležijo bolniki v toplih, dobro ogrevanih sobah nepremično;

d) da se jim daje soda bikarbona zoper želodčne bolečine, in

e) da se bolnikom odredi dieta; dajati jim je treba gorke čaje, če so slabi (ob asteniji) pa kavo in lahek čaj, vse to v manjših količinah.

b) Prva pomoč osebam, poškodovanim od mehurjevcev (iperita idr.).

(Slike 10 do 16.)

Osebe, poškodovane od mehurjevcev, se spoznajo v začetku po tem:

a) da je njih grlo razdraženo in glas ohripel;

b) da diši njih obleka po iperitu (duh, podoben gorčici, česnu);

c) da so njih oči vnete (veznice rdeče);

č) da je njih koža na obrazu in telesu rdeča in srbeča, in

d) da se jim vzdiguje in da bruhaajo;

pozneje pa po tem:

e) da so veke otekle in da ne morejo gledati;

f) da je glas zelo ohripel in da komaj morejo govoriti (včasih sploh ne);

g) da se vidijo po koži opekline različne stopnje, in

h) da so dremavi in brezbržni za vse, kar se godi okoli njih.

Potemtakem je prva pomoč pri takih bolnikih, t. j. delo patrulje za reševanje, v temle:

a) Osebe, ki so oškropljene s tekočim iperitom, ker se je granata (bomba) razpočila blizu, je treba čimprej odpeljati do rajonske postaje, da se obleka in oprema očistita in eventualno popolnoma premenita perilo in obleka. Take osebe morajo imeti masko nataknjeno v obrambni rabi ves čas, dokler ne dospejo v rajonsko oziroma v glavno postajo, kjer jim obleko slečejo, da bi jo očistili in da bi se s tem preprečilo vdihavanje strupenih iperitovih hlapov, ki se razširjajo iz oškropljene obleke.

Če vremenske razmere to dopuščajo, je treba tem osebam sleči zgornjo zastrupljeno obleko, da se prepreči nadaljnje učinkovanje strupa.

b) Če je obraz oškropljen s tekočim iperitom, ker se je granata (bomba) razpočila blizu, ali zato, ker je poškodovance presenetila brez maske, poberejo patrulje za reševanje in prvo pomoč najprej tekoči iperit s koščkom vate ali krpe in nato umijejo poškodovance s čisto (če le mogoče mlačno) vodo in milom in jim izmijejo obraz s slabo raztopino kalijevega permanganata 0,25 ‰ pa jim nato nataknejo masko, da ne bi vdihavali strupene iperitove hlape, če bi se jim nataknila maska čez oškropljeni obraz.

c) Ostali telesni deli (n. pr. roke), zastrupljene s tekočim iperitom, se očistijo s suhim klorovim apnom v prahu, ko se poprej iperit pobere s koščkom vate, krpe ali lesnimi ostružki. Če ni pri rokah suhega klorovega apna, je treba uporabiti vodo in milo.

č) Osebe, ki so bile izpostavljene učinkovanju iperitovih hlapov ali so bile oškropljene s tekočim iperitom,

je treba čimprej prepeljati v rajonsko postajo oziroma v glavno postajo, katera je pač bližja, da se okopajo in se obleka očisti, kakor tudi opravi vse ostalo, česar je treba. Poškodovanci se prevažajo sedé z dvokolnicami ali sanitetnim avtomobilom. Voz mora biti dobro prezračevan, da se prepreči zbiranje iperitovih hlapov, ki se razširjajo iz obleke, blata na obuvalih itd. Taki bolniki se ne smejo prevažati skupaj z osebami, poškodovanimi od dušljivcev.

Pomoč takim bolnikom, poškodovanim od mehurjevcev, v rajonskih postajah je v tem:

- a) da jih okopajo;
- b) da se jim izpere sluznica;
- c) da se jim premenita obleka in perilo.

Poškodbe, povzročene z iperitom, se pojavijo šele po 2 do 4 urah in tudi več in je zato neogibno potrebno, da se osebe, ki so bile izpostavljene učinkovanju iperita, najsi so ga razsuli iz posebnih rezervoarjev iz letal ali pa vrgli z letalskimi bombami, ki so se razpočile, takoj preventivno okopajo, preden se pokažejo prvi znaki (rdeče veznice in rdeča koža). V ta namen morajo imeti rajonske postaje premično ali nepremično napeljavo prh ali razkuževalne aparate za hitro okopanje poškodovancev in očiščenje njih obleke, perila in drugih stvari. V velikih mestih se izkoristijo lahko tudi obstoječa kopališča, izpopolnjena z razkuževalnimi aparati in prirejena kot rajonske postaje, če so v poslopjih iz trdnega gradiva in na pripravnem kraju.

Brž ko osebe, ki so bile izpostavljene učinkovanju iperita v obliki hlapov ali tekočine, dospejo v rajonsko postajo, jim je treba sleči vso obleko in perilo, jih sezuti in jih take izročiti dezinfektorju radi očiščenja. Bolničarji, ki dajejo pomoč takim osebam in jih slačijo in sezujejo, morajo imeti na sebi zaščitno obleko proti iperitu, rokavice in masko.

Ko so bolniki do gola slečeni, jim je treba najprej ostriči lase na glavi, kocine okrog spolovila, pod pazduho itd., ker se iperit v lasih dolgo drži; nato pa jih je treba

spraviti v oddelek za kopanje. Okopajo se z gorko vodo in milom pod prhami. Pri tem je treba gledati, da se poškodovani deli telesa (tisti, kjer je koža že rdeča ali ki so bili pod oškropljenim mestom obleke) pri kopanju ne pritiskajo hudo. Umiti je treba pazljivo vse telo, zlasti glavo, mesta pod pazduhami, med nogami, modnjak, zadnjico, okrog spolnega uda in tudi ud sam z obilo vode.

Ko so bili okopani, pridejo poškodovanci v oddelek za izpiranje sluznice oči, grla in nosa z raztopino sode bikarbone 2'25 %.

Poškodovane dele telesa, t. j. tiste dele, kjer je koža rdeča ali ki so bili pod oškropljenim mestom obleke, je treba namazati z raztopino kalijevega permanganata 4 %, ki preprečuje, da bi se naredile opekline višje stopnje v obliki mehurjev.

Nato je treba spraviti poškodovance v oddelek za oblačenje, kjer se manj poškodovani oblečejo sami, medtem ko hudo poškodovane oblečejo bolničarji-ke.

Če so bolečine v želodcu, je treba dajati poškodovancem vsake tri ure po eno kavino žličko sode bikarbone na kozarec vode; soda se lahko daje tudi preventivno.

Po prejeti pomoči se prepeljejo take osebe iz rajonskih postaj v glavno postajo, da jih preberejo in razvrstijo po stopnji očesnih, kožnih in pljučnih poškodb, nato pa pošljejo v bolnice zunaj mesta na nadaljnje zdravljenje.

Zdravljenje takih bolnikov v bolnicah je v temle:

Poškodovanci se razmestijo po posebnih oddelkih po stopnji očesnih, kožnih in pljučnih pojavov.

Očesne poškodbe se zdravijo tako, da se izpirajo oči 3 do 4 dni z raztopino sode bikarbone 2'25 % in dajejo nanje za 10 do 15 minut gorki obkladki s prekuhano vodo ali z raztopino natrijevega bikarbonata 2'25 %, ki hitro odpravijo otok očesnih vek, zmanjšajo solzenje, fotofobijo in občutek po pesku v očeh. Če se pojavi drugotna okužba, je treba še dalje vkapljevati raz-

topino žveplovega cinka (zincum sulfuricum) 0'50 % ali raztopino borovega natrija (natrium boracicum) 2 %. Poškodbe na roženici je treba zdraviti kakor navadne opekline.

Nikoli in nikdar se ne sme devati obveza čez oči. Bolniki morajo biti v temnih sobah.

Kožne poškodbe je treba zdraviti s tem, da se namažejo s kalijevim permanganatom 4 % v prahu: Talcum g 400 + Calc. carbon. + Magnes. carb. + Zincum oxydat. aa g 200, z gomenolovim oljem ali z emulzijo: Ol. Lini + Aqua Calcis aa partes, helijevo terapijo, gorkim zrakom itd.

Poškodbe dihalnih organov se zdravijo s tem, da se mažejo nosnice z gomenolovim oljem 2 do 3 %, z vdihavanjem vodne pare z evkaliptolom ali gomenolom, balzamičnimi pulverizacijami, z vbrizgavanjem gomenolovega olja v lumen tracheae (naj opravlja laringolog), z vbrizgavanjem polvalentnega seruma za rane (podkožno ali intravenozno), z dajanjem dionina ali kodeina proti kašlju itd.

c) Prva pomoč osebam, poškodovanim od solzivcev.

Osebe, poškodovane od solzivcev, se spoznajo po tem:

a) da se jim oči hudo solzijo in da občutijo zbadanje, kakor bi imele pesek v očeh;

b) da ne morejo gledati v svetlobo, in

c) da so oči (veznice) rdeče in nekoliko otekle.

Imeti je treba na umu, da napade sovražnik s strupi lahko tudi mešano, in je treba zato poškodovance pregledati, ali ni tudi še drugih znakov, razen tukaj navedenih.

Prva pomoč pri takih bolnikih, poškodovanih od solzivcev, t. j. delo patrulje za reševanje, je v temle:

a) Poškodovanca je treba takoj spraviti iz zastrupljenega ozračja.

Večinoma povzročijo solzivci le začasno solzenje zaradi draženja veznice, ki čez nekaj ur samo od sebe izgine, in takim osebam posebna pomoč ni potrebna.

b) Če je veznica huje razdražena, je treba poslati tako osebo v rajonsko postajo, da se ji dá pomoč.

Pomoč osebam, poškodovanim od solzivcev, v rajonskih postajah je v tem:

a) da se izpirajo oči z raztopino soli 14 ‰ ali raztopino borove vode 2 ‰. Na oči se ne smejo devati nikakršne masti in druga oko dražeča sredstva;

b) da se razkužita nos in žrelo z gomenolovim oljem, in eventualno

c) da se ublažijo dražljaji zgornjih delov dihalnih organov z vdihavanjem vodne pare z evkaliptolom.

Po dani pomoči v rajonski postaji se pošljejo taki bolniki v glavno postajo, kjer jih iznova nadrobno pregledajo, nakar se manj poškodovani vrnejo na svoja mesta; če pa je sum, da so vdihali strupene hlape tudi še kakega drugega strupa (dušljivci, mehurjeveci ipd.), se pošljejo v bolnico zunaj mesta na opazovanje hkrati z osebami, ki so huje poškodovane od solzivcev in katerim je treba nekoliko dni bolniškega zdravljenja.

Zdravljenje takih bolnikov v bolnicah je v tem:

a) da se zdravijo veznice z izpiranjem oči z raztopino soli 14 ‰ in

b) da se ublažijo dražljaji zgornjih delov dihalnih organov z vdihavanjem vodne pare z evkaliptolom.

Če so vdihale take osebe poleg solzivcev tudi še strupene hlape kakega drugega strupa, jih je treba ustrezno zdraviti.

č) Prva pomoč osebam, poškodovanim od kihavcev.

Osebe, poškodovane od kihavcev, se poznajo po tem:

a) da hudo in zdržema kihajo;

b) da jim teče sluz iz nosa in da je izločanje sline povečano.

Prva pomoč pri osebah, poškodovanih od kihavcev, t. j. delo patrulje za reševanje, je v temle:

a) Poškodovanca je treba takoj spraviti iz zastrupljenega ozračja.

Večinoma razdražijo dražljivci nosne sluznice le začasno in takim osebam ni potrebna posebna pomoč.

b) Če je prišel strup z uporabo vode, zastrupljene z arsini, v prebavila in se pojavijo splošni znaki zastrupitve, je treba take bolnike poslati čimprej v rajonsko postajo oziroma glavno postajo, da se jim dá pomoč.

Pomoč osebam, poškodovanim od kihavcev, je v rajonskih postajah v temle:

a) Nosnice se mažejo z 1 do 2%no raztopino glicerina s kokainom, kar hitro ublaži zbadanje v nosu in ustavi kihanje.

b) Če je prišel strup v prebavila (z uporabo zastrupljene vode ali hrane) in se pojavijo splošni znaki zastrupitve, je treba dati takemu bolniku za bruhanje takoj toplo vodo s kuhinjsko soljo ali povzročiti bruhanje s ščegetanjem jezička. Dajati je tudi vlive za čiščenje (dristitev).

Bolnike, ki kažejo znake zastrupitve, je treba takoj po pomoči v rajonski postaji prenesti v glavno postajo, od koder se odpravijo v bolnice zunaj mesta na nadaljnje zdravljenje.

Upoštevati je treba, da uporablja sovražnik strupe te skupine, t. j. kihavce, večinoma z namenom, da napadene primora sneti masko in vdihavati kak drug strup, n. pr. kak dušljivec. Zato je treba posebno paziti, ali ni sočasno tudi kaj znakov zastrupitve z drugimi strupi razen takih, ki kažejo na zastrupitev s kihavci.

Zdravljenje takih bolnikov (poškodovanih od kihavcev) v bolnicah je v tem:

da se zdravijo želodčne in črevesne motnje in omrtvelost (pareza), ki so po učinku arsina navadno lahne in začasne.

d) Prva pomoč osebam, poškodovanim od ogljikovega monoksida.

Osebe, poškodovane od ogljikovega monoksida, se poznajo po tem:

a) da so tisti, ki so vdihali malo količino strupa, navadno drémavi, da imajo rdeč (žareč) obraz, krvavo podplute oči in da so pogosto videti kakor bi bili pijani;

b) da tožijo, da jih boli glava, in da jim šumi po ušesih;

c) da so, če so huje poškodovani, v nezavesti, da dihanje zelo počasi, in da dihanje lahko celo preneha.

Potemtakem je prva pomoč v takih primerih, t. j. delo patrolje za reševanje, v temle:

a) Poškodovanca je treba odnesti čimprej iz prostora, kjer je nastopila zastrupitev, na čisti zrak in mu je treba odpeti obleko.

b) Položiti ga je treba na tla in uvesti umetno dihanje, najsi je na videz mrtev.

c) Škropiti ga je treba po obrazu in po prsih z mrzlo vodo in mu masirati srčno stran.

č) Brž ko začne dihati, mu je treba dati vdihavati čist kisik (ali mešanico, ki ima vsaj 85 % kisika) s posebnimi aparati, ki omogočajo, da se ogljikova kislina in ogljikov monoksid izdihujeta.

d) Ogrevati ga je treba z gorkimi odejami, termoformi in drugimi sredstvi.

e) Spraviti ga je treba ležečega čimprej s sanitetnim avtomobilom ali dvokolnico v rajonsko postajo.

Pomoč takim bolnikom v rajonskih postajah je v tem:

a) da se jim daje kisik;

b) da se vzdržuje delovanje srca z injekcijami kofeina, kafrnega olja itd.;

c) da se dajejo topli napoji: konjak, čaj, črna kava itd. in

č) da ležijo bolniki mirno in na toplem.

Po pomoči v rajonski postaji se pošljejo taki bolniki v glavno postajo, kjer jih nadrobno pregledajo in potem

odpravijo ležeče s sanitetnim avtomobilom v bolnice zunaj mesta na nadaljnje zdravljenje.

Nadaljnje zdravljenje takih bolnikov v bolnicah je v tem:

- a) da se jim daje kisik;
- b) da se vzdržuje delovanje srca z injekcijami kofeina in kafrnega olja;
- c) da leži bolnik mirno in na toplem;
- č) da se daje bolniku mlečna dieta;
- d) da se zdravijo trajne posledice zastrupitve z ogljikovim monoksidom, ki se kažejo v težavni prebavi, bolečinah v želodcu itd.

IV. Bakterije kot vojno orožje in organizacija zaščite pred njimi.

Kot bojno sredstvo se bakterije v svetovni vojni niso uporabljale, pripravljala pa se je nekakšna njihova uporaba.

Vprašanje pomena in uporabe kužnih kali kot vojnega bojnega sredstva se proučuje. Sklepati se pa o tem še ne dá nič dovolj določnega in zanesljivega. Za sedaj se lahko reče, da za uporabo tega sredstva pogoji niso nič kaj povoljni. Uporaba je pa vendarle mogoča, in to tem bolj, ker bakteriologija napreduje.

Zato mora državna obramba poskrbeti tudi za zaščito proti namernemu okuževanju vojske in prebivalstva, če bi sovražnik uporabljal kužne kali kot bojno sredstvo.

Sovražnik uporablja lahko ta sredstva poglavitno s tem, da seje in raznaša kulture kužnih kali v hrani, pijači in vodi kakor tudi na predmetih, ki so določeni za javno rabo, in to po vohunih in emisarjih vseh vrst in z letali. Posredna pot je lahko tudi spuščanje okuženih žuželk in živali (podgane, miši itd.). Na ta način se lahko razširjajo epidemije ne samo med ljudmi (legar, pegasti legar in kolera), marveč tudi med živalmi (smr-

kavost, vranični prisad itd.), kakor se dajo uničevati s paraziti tudi posevi na velikem prostoru.

Voda ima pri razširjanju epidemij veliko vlogo. Trebušni legar, griža in kolera so hidričnega izvora. Treba je zlasti upoštevati vlogo sovražnikovih emisarjev pri onečeanju vode naseljenih krajev.

Varnost, ki se ne dá improvizirati, terja organizacijo zaščite, pri čemer je treba delati pravočasno, še v mirnem času.

Zaščita se omejuje poglavitno na ustvarjanje dobrih higienskih razmer med ljudstvom, na dobro organizacijo higienske službe in na higiensko prosvetljevanje ljudstva.

Higienske razmere med ljudstvom je treba izboljševati s pospeševanjem vseh dejstev, ki so pomembna za osebno higieno, kakršna so nega telesa, prehrana, razmerno delo, dobra stanovanja, pobijanje alkoholizma itd., dalje pa tudi dejstev, ki se nanašajo na splošno (skupno) higieno, kamor spadajo predvsem dobri vodovodi in kanalizacija.

Higienska organizacija je odločilnega pomena za boj zoper kužne bolezni vobče, posebno pa kadar je potrebna v vojni kot protivojno sredstvo, in zoper kužne kali, ki se lahko raznesó v zaledju po raznih delih države.

Dobra organizacija terja predvsem, da se pripravi zadostno število osebja, ki je sposobno, da hitro odkrije uporabo kužnih kali po sovražniku in da takoj prepreči (zatre) širjenje kužne bolezni.

Zlasti je treba poskrbeti za znaten kader bakterio-logov s pomožnim osebjem in zadostno delovno opremo za odkrivanje in zatiranje kužnih bolezni.

Vse osebje mora biti za opravljanje ustrezne službe dobro opremljeno in primerno razporejeno že v mirnem času po higienskih zavodih in zdravstvenih domovih kakor tudi po središčih za higiensko službo.

Poleg tega je neogibno potrebno, da se določi in postavi v državi večje število bólnic za zdravljenje in izolacijo kužnih bolnikov.

V serovakcinskih zavodih je treba pripraviti in imeti v zalogi zadostne množine vseh znanih serumov in posod za proizvodnjo vakcin in drugih bioloških proizvodov. Te zavode je sploh treba pripraviti za povečano dejavnost radi zaščite prebivalstva pred bakterijskim orožjem.

Program za higiensko prosvetljevanje ljudstva mora obsegati tudi seznanjanje z vsemi zaščitnimi ukrepi proti kužnim boleznim, zlasti pa proti tistim kužnim boleznim, ki jih utegne sovražnik predvsem uporabljati. Za izvrševanje te naloge so pomembni predavanja, letaki, poučni filmi in drugi propagandni pomočki.

Skrb za zaščito v zgoraj razloženi smeri spada predvsem v dolžnost ministrstva za socialno politiko in ljudsko zdravje, glede zaščite proti rastlinskim zajedavcem pa v dolžnost ministrstva za kmetijstvo in ministrstva za gozdove in rudnike oziroma banovinskih in krajevnih pododborov za zdravstveno službo po uredbi o zaščiti pred letalskimi napadi. To delo se mora opravljati v stikih in sporazumu tudi s pristojnimi organi vojske in mornarice.

Vsi serovakcinski zavodi v državi morajo dajati pododborom za zdravstveno službo vse potrebne podatke in navodila in tudi vsako strokovno pomoč in z njimi sodelovati.

Na čelu celokupne te akcije v znanstvenem pogledu mora biti Centralni higienski zavod v Beogradu, ki bo pri tem delu v stikih s pristojnimi organi vojske.

V. Organizacija sanitetne službe.

1. Priprave in hramba potrebnih sredstev.

Oprema patrolj za reševanje in prvo pomoč kakor tudi rajonskih postaj, glavnih postaj in bolnic je raznovrstna in številna, kakor je razvideti iz priloženega seznama opreme; zato je ni mogoče nabaviti tisti hip, ko

se potrebuje. Razen tega je ta oprema precej draga in so za njeno nabavo potrebni večji denarni zneski. Zato mora vsak kraj, ki bi utegnil biti izpostavljen napadu iz zraka, pravočasno, še v mirnem času nabaviti celokupno sanitetno opremo.

Oprema mora biti primerno razporejena po rajonskih skladiščih, ki jih je treba napraviti poleg rajonskih postaj za prvo pomoč. Razen tega je potrebno pri glavni postaji tudi glavno osrednje skladišče, v katerem se hrani rezerva celokupne opreme, da se oddaja iz rajonskih skladišč lahko dopolnijo.

Skladišča se morajo dopolnjevati postopno, po denarnih sredstvih, ki so potrebna za nabavo celokupne opreme.

Skladišča morajo biti zavarovana pred učinkovanjem rušilnih in vžigalnih bomb kakor tudi pred učinkovanjem strupov.

Pri skladiščih je treba imeti zadostno število prevoznih sredstev, ker so avtomobili, vozovi in nosilnice prav tako važni za prvo pomoč, kakor hitra gasilska pomoč pri požarih.

Število in količina opreme, ki jo je treba nabaviti, sta odvisna od krajevnih razmer, predvsem pa od tega, v kolikšni meri je tisti kraj ogrožen po napadih iz zraka, in od števila prebivalstva.

Kar se tiče hrambe te opreme je treba paziti na naslednje:

a) Prostori za hrambo mask in ostale opreme morajo biti suhi in pozimi kurjeni, ker se kavčukovi deli na mrazu hitro pokvarijo;

b) ta oprema se mora pogosto pregledati in glede brezhibnosti kavčukovih in ostalih delov preskušati in prezračevati;

c) ostala oprema: ventilatorji, aparati, škropilnice, instrumenti itd., se mora tudi hraniti v vseh skladiščih in mazati, da ne bi zarjavela.

Za vaje patrolj in ostalega osebja sanitetnih naprav je treba izločiti del opreme (maske, zaščitna obleka in ostalo), ki se uporablja samo za mirnodobni pouk; ostala oprema se hrani v skladiščih in se ne sme uporabljati. Po uporabi je treba vso opremo, zlasti pa maske, razkužiti na način, kakor je predpisano v II. delu tega pravilnika.

2. Organizacija in formiranje sanitetnih edinic in naprav.

1. Sanitetne edince se popolnjujejo z osebjem na isti način, kakor se popolnjujejo edince kemijske službe. To se pravi, za to službo se jemlje večinoma žensko osebje; samo za nosače ranjencev se jemljejo moški.

2. Moški se jemljejo po občinskih registrih, popisnih knjigah in prijavah, in to najspodobnejši med tistimi, ki so izven vojaške obveznosti, začeni pri mladeničih, ki so dopolnili 18 let starosti, od tujih državljanov pa tudi taki, ki so v vojaški obveznosti, če so bili in ostanejo v naši državi tudi v vojnem času. Samo v izjemnih primerih in le za krajši čas se smejo vzeti tudi mladeniči pod 18 leti starosti pa do dovršenega vsaj 16. leta starosti.

3. Ženske se jemljejo začeni od dovršenega 20., samo izjemoma in za krajšo dobo pa tudi od dovršenega 18. leta. Dalje samo tiste ženske, ki nimajo otrok v osnovni ali srednji šoli ali katerih otroci so učenci v drugih, po starostni dobi enakih šolah ali obratih, četudi niso ti otroci popolnoma odšli od hiše.

Vse ženske osebe ima v vsakem kraju v razvidu krajevna zveza vseh ženskih društev. Iz te zveze se sestavi izvršilni odbor, ki porazdeli vse svoje članice na krajevne rajone, iz katerih se jemljejo ženske osebe za vse potrebe v kemijski službi, sanitetni službi, socialnem skrbstvu, za maskiranje, za propagando in administrativne posle, kakor je odrejeno v II. delu tega pravilnika.

5. Razvid vseh ženskih oseb se vodi v splošnih seznamih za ves kraj ali pa po rajonih, kar je odvisno od velikosti kraja in števila njegovih prebivalcev.

6. Iz teh občnih seznamov se razporejajo vse sposobne osebe po njih kvalifikaciji in zmožnostih, da se popolnijo ustrezna mesta pri upravnih in izvršilnih edinicah in napravah po zahtevi pristojnih činiteljev in odredbah predsednika krajevnega odbora. Posli na vseh teh dolžnostih so obvezni in vsaka oseba mora vedeti za svoj razpored.

7. Osebe, ki nimajo vojnega razporeda, se vodijo kot neuvrščene. Te osebe se smejo ob izselitvi umakniti tudi iz svojega rednega bivališča; toda njih bivališče mora biti radi morebitne potrebe vselej znano.

8. Od spredaj navedenih ženskih oseb kakor tudi od moških so oproščene posameznih ali pa vseh dolžnosti v zvezi z zaščito proti napadom iz zraka samo tiste osebe do 65 let starosti, ki prosijo za oprostitev in pri katerih se z zdravniško-komisijskim pregledom ugotovi njihova prijavljena nesposobnost. Osebe, stare nad 65 let, se obdrže na posameznih dolžnostih samo, če to same izjavijo. Nadrobneje uredijo to krajevni odbori oziroma pododbori za zdravstveno službo.

9. Sanitetne rajonske postaje je treba namestiti v varnih zakloniščih, in to po možnosti v istih, v katerih so rajonske postaje za kemijsko službo, ali pa v njih bližini, da se morejo kemiki in zdravniki vzajemno obveščati o vrsti uporabljenih strupov in bi mogli potemtakem zanesljiveje poslovati.

10. V manjših krajih popolnjujejo edinice in naprave sanitetne službe krajevni odbori ali pododbori za zdravstveno službo; v večjih krajih pa odredi predsednik krajevnega odbora, kdo naj to opravlja in pri kom naj so sezname stalno. Ti sezname se lahko izročijo v uradovanje tudi rajonskim organizacijam krajevnih ženskih zvez.

11. Vsaka rajonska postaja vodi seznam osebja postaje in vseh sanitetnih patrulj, ki pripadajo tej postaji. Ti sezname so istovetni s priloženimi pregledi formacijskega sestava rajonskih postaj in glavne postaje za prvo pomoč kakor tudi sanitetnih patrulj.

12. Kraj rajonskih postaj in glavne postaje kakor tudi število patrulj pri vsaki postaji določi krajevni odbor oziroma pododbor za zdravstveno službo. Ta uredi tudi vse, kar zadeva izdelavo in ureditev zaklonišča, dajoč podatke pododboru za tehnično-gradbene posle po členu 16., točki 8., pod b), uredbe o zaščiti proti letalskim napadom.

13. Iste osebe, ki vodijo sezname osebja za vsako postajo s patruljami, vodijo tudi pregled opreme postaje in vseh njenih patrulj. Tudi ti pregledi so istovetni s pregledi opreme, priloženimi temu delu pravilnika; le da imajo razpredelke: kaj od opreme bi moralo biti in kaj je, da bi se hkrati vselej tudi videlo, česa ni.

14. Ta oprema se hrani v posebnih skladiščih ali v kakem delu zaklonišča in pod ključem ob odgovornosti oseb, ki vodijo sezname, oziroma ki jim je izročena oprema v hrambo.

15. Krajevni odbor oziroma pododbor za zdravstveno službo vodi inventar celokupne opreme za vse sanitetne edinice in naprave v kraju. Razdeljuje to opremo enako po edinicah in napravah in jo vodi zato tudi v inventarju po edinicah in napravah, katerim oprema pripada.

16. Poleg seznama osebja in pregleda opreme vsake postaje, bólnice ipd. mora biti v mobilizacijskem elaboratu edinice ali naprave tudi še kratek opomnik za delo kakor tudi en primerek uredbe in tega dela pravilnika za zaščito pred letalskimi napadi.

17. Bólnice se izpopolnjujejo, opremljajo in urejajo na enak način kakor rajonske ali glavne postaje za prvo pomoč. Organizacijo bólnic ureja banovinski pododbor za zdravstveno službo, v Beogradu pa krajevni pododbor za to službo.

Ker so te bólnice nadaljevanje mirnodobnih bólnic ali drugih zdravstvenih naprav, so njih starešine dolžni opravljati vse posle, ki so spredaj določeni za rajonske in glavne sanitetne postaje. Samo če se ustanovijo povsem nove bólnice, je treba po spredaj razloženem določiti za njih organizacijo tisti krajevni odbor (manjšega naseljenega kraja), v katerem naj se bolnica ustanovi. To je dolžnost občinskega zdravnika tega kraja.

18. Radi izobraževanja vsega prebivalstva kakor tudi obveznikov zaščite proti napadom iz zraka smejo odrediti krajevni odbori občasna predavanja, tečaje in vaje, ki naj trajajo največ 2 do 4 ure, in sicer ob nedeljah ali praznikih. Vaje in tečaje v istem obsegu smejo odrediti tudi banovinski odbori. Samó za specialiste in starešine v posameznih službah se smejo odrediti v banovinskih krajih tečaji in vaje tudi do 7 dni na leto, pri čemer je treba imeti na umu tudi po zakonu pripadajoče odškodnine. Državnobrambni inspektorat ureja prirejanje tečajev in vaj za strokovnjake s posebnimi odločbami na podstavi člena 23. uredbe o zaščiti pred letalskimi napadi.

19. Vse službe zaščite države in ljudstva tako v mirnem kakor tudi v vojnem času se opravljajo poleg redne službe po splošni dolžnosti, in potemtakem za opravljanje teh dolžnosti za 2 do 4 ure ne gre nikaka odškodnina.

Obveznikom zaščite pred napadi iz zraka, če so v službi 24 ur ali več (v vojnem času), gredo prejemki, ki ustrezajo njihovemu položaju pri vojski. Te prejemke jim izplačuje tisto oblastvo, ki jih uporablja (občine, mestna poglavarstva in banovine) po določbah uredbe in ustreznih delih tega pravilnika, ki obravnavajo organizacijo vseh edinic in naprav za zaščito pred letalskimi napadi in njih izpopolnjevanje z osebjem.

20. Vse spredaj navedeno o načinu formiranja, ureditve in dela sanitetnih edinic velja tudi za ureditev, formiranje in delo vseh ostalih edinic in naprav pri vsej

organizaciji pasivne zaščite po II. in IV. delu tega pravilnika, kolikor ni to že tam nadrobno razloženo.

V Beogradu dne 1. septembra 1939.; Pov. št. 4248.

Minister za vojsko in mornarico,
armijski general

Milan Đ. Nedić s. r.

Pripomba. Ker iz tehničnih razlogov ni bilo mogoče objaviti v »Službenih novinah« slike, ki spadajo k temu pravilniku, se objavijo slike v posebnih knjižicah in razpošljejo vsem napravam in uradom.

Sestav osebja sanitetne patrulje tipa 1

1	2	3	4	5	6
Zap. št.	Imenovanje	Oseb	Sanitetnih avtomobilov		Pripomba
1	Patruljni vodja (vodnik), poklicni bolničar	1			
2	Nosača ranjencev-bolničarja	2			
3	Šofer	1	1		
	Skupaj . . .	4			

Sestav osebja sanitetne patrulje tipa 2

1	2	3	4	5	6
Zap. št.	Imenovanje	Oseb	Sanitetnih avtomobilov		Pripomba
1	Patruljni vodja (vodnik), poklicni bolničar	1			
2	Nosači ranjencev-bolničarji	3			
	Skupaj . . .	4			

Pregled opreme sanitetne patrulje tipa 1 in tipa 2

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Zap. štev.	Imenovanje	Sanitetna patrulja tipa 1					Sanitetna patrulja tipa 2			
		Mera	Oseba oprema	Delovna oprema	V rezervi	Skupaj	Oseba oprema	Delovna oprema	V rezervi	Skupaj
1	Civilne maske	komad	4	2	6	12	4	2	6	12
2	Filtri (cedila) za civilne maske, rezervni	„	4	—	8	12	4	—	8	12
3	Aparat za izolacijo s kisikom, kompletni	„	1	—	1	2	1	—	1	2
4	Rezervne pušice s kalijem	„	—	—	4	4	—	—	4	4
5	Rezervne jeklene posode za aparat s kisikom	„	—	—	4	4	—	—	4	4
6	Zaščitne obleke, kompletne (bluza, hlače, čevlji in rokavice)	par	4	—	4	8	4	—	4	8
7	Zaščitne rokavice iz prepojenega platna	„	4	—	4	8	4	—	4	8

8	Zaščitni čevlji	par	4	—	4	8	4	—	4	8	
9	Delovne obleke (bluza in hlače)	„	4	—	4	8	4	—	4	8	
10	Gumijaste rokavice, debelejšje (palčniki)	„	2	—	2	4	2	—	2	4	
11	Trakovi z znakom Rdečega križa	komad	4	—	—	4	4	—	—	4	
12	Zasilne obveze	„	8	—	16	24	8	—	16	24	
13	Čutare za vodo	„	4	—	—	4	4	—	—	4	
14	Platnene torbice	„	4	—	—	4	4	—	—	4	
15	Žepne svetilke z baterijo . .	„	4	—	—	4	4	—	—	4	
16	Baterije za žepne svetilke (rezerva)	„	8	—	—	8	8	—	—	8	Popolnjuje se oprtnik iz rezerve
17	Oprtniki Rdečega križa za službo »O« (sestava v pripombi)	„	—	1	—	1	—	1	—	1	
18	Opomniki za delo, žepni . . .	„	1	—	1	2	1	—	1	2	
19	Tintni svinčniki	„	1	—	1	2	1	—	1	2	
20	Svetilke Rdečega križa	„	1	—	—	1	1	—	—	1	
21	Klorovo apno v zavojih po 50 g	„	4	—	8	12	4	—	8	12	
22	Aparati za dovajanje kisika, kompletni	„	—	1	—	1	—	1	—	1	
23	Rezervni nastavki za aparat za dovajanje kisika	„	—	—	2	2	—	—	2	2	
24	Nosilnice	„	—	2	1	3	—	2	1	3	Po možnosti na dveh kolesih
25	Klorovo apno, zavoj po 5 kg (Calcaria chlorata à 5 kg) .	„	—	1*	5	6	—	—	—	—	* V sanitetnem avtomobilu

Sestav osebja rajonske postaje za prvo pomoč

I. reda

1	2	3	4	5	6	7
Zap. štev.	Imenovanje	Oseb	Sanitnih avtomobilov	Koles	Razkuževalnih aparatov	Pripomba
	A. Uprava z oddelki za sprejemanje in evakuacijo					
1	Upravnik-zdravnik	1				
2	Upravnikov pomočnik-lekarnar	1				
3	Sestra	1				
4	Oskrbnik-bolničar	1				
5	Bolničarja	2				
6	Pisar	1				
7	Ordonanca	2		2		
	Skupaj	9		2		
	B. Oddelek za ranjence					
8	Zdravnik	1				
9	Zdravnikov pomočnik-sestra	1				
10	Bolničar	1				
	Skupaj	3				

C. Oddelek za osebe, zastrupljene z dušljivci				Zdravniško službo opravlja zdravnik pod A/1	
11	Zdravnik	—			
12	Zdravnikov pomočnik -sestra	1			
13	Bolničar	1			
Skupaj				2	
C. Oddelek za osebe, zastrupljene z iperitom, s kopalnico				Zdravniško službo opravlja zdravnik pod A/1 Oddelek ima dva prostora za slačenje in ko- panje: enega za moške, dru- gega za ženske in otroke	
14	Zdravnik	1			
15	Zdravnikov pomočnik -sestra	2			
16	Bolničarja	2			
17	Dezinfektor	1			
18	Brivec -bolničar	1			1
Skupaj				6	1
Vseh skupaj				20	2
					1

P r i p o m b a. Postaji pripadajo:

1. če ima 2 avtomobila: 2 sanitetni patrolji tipa 1 in 2 sanitetni patrolji tipa 2.
2. če ima 1 avtomobil: 1 sanitetna patrolja tipa 1 in 2 do 3 sanitetne patrolje tipa 2.
3. če nima avtomobila: 4 do 6 sanitetnih patrolj tipa 2. — Taka postaja je upoštevna za velike kraje, ki imajo več ko 20.000 prebivalcev.

Sestav osebja rajonske postaje za prvo pomoč

II. reda

1	2	3	4	5	6	7
Zap. štev.	Imenovanje	Oseb	Sani- tetnih avto- mobilov	Koles	Razkuže- valnih aparatorov	Pripomba
	A. Uprava z oddelkom za ranjence in oddelkom za sprejemanje in evakuacijo					
1.	Upravnik-zdravnik	1				
2	Upravnikov pomočnik-lekarnar . .	1				
3	Sestra	1				
4	Oskrbnik - bolničar	1				
5	Bolničarja	2				
6	Pisar	1				
7	Ordonanc	1		1		
	Skupaj . . .	8		1		

B. Oddelek za osebe, zastrupljene z dušljivci				Zdravniško dolžnost opravlja zdravnik pod C. št. 11
8	Zdravnik	—		
9	Zdravnikov pomočnik - sestra	1		
10	Bolničar	1		
Skupaj				2
C. Oddelek za osebe, zastrupljene z mehurjevci				Oddelek ima dva prostora za slačenje in kopanje: enega za moške, drugega za ženske in otroke
11	Zdravnik	1		
12	Zdravnikov pomočnik - sestra	1		
13	Bolničarja	2		
14	Dezinfektor	1		
15	Brivec - bolničar	1	1	
Skupaj				6
Vseh skupaj				16
				1

Pri p o m b a. Postaji pripadajo:

1. če ima 1 avtomobil: 1 sanitetna patrolja tipa 1 in 2 sanitetni patrolji tipa 2.
2. če nima avtomobila: 2 do 4 sanitetne patrolje tipa 2. — Taka postaja je upoštevna za kraje, ki imajo 10.000 do 20.000 prebivalcev.

Sestav osebja rajonske postaje za prvo pomoč

III. reda

42

Pregled 7.

1	2	3	4	5	6	7
Zap. št.	Imenovanje	Oseb	Sanitnih avtomobilov	Koles	Razkuževalnih aparatov	Pripomba
1	Upravnik - zdravnik	1				Postaja ima kopalnico z 2 oddelkoma za slačenje in kopanje: enega za moške, drugega za ženske in otroke Po potrebi
2	Upravnikov pomočnik - lekarnar	1				
3	Sestre	3				
4	Oskrbnik - bolničar	1				
5	Bolničarji	4				
6	Pisar	1				
7	Ordonanc	1		1		
8	Dezinfektor	1			1	
9	Brivec - bolničar	1				
Skupaj		14		1	1	

Pripomba. Postaji pripadajo:

1. če ima 1 sanitetni avtomobil: 1 sanitetna patrolja tipa 1 in 1 do 2 sanitetni patrolji tipa 2.
2. če nima avtomobila: 2 do 3 sanitetne patrolje tipa 2. — Taka postaja je upoštevna za manjše kraje, ki imajo 2000 do 10.000 prebivalcev.

Pregled

opreme rajonskih postaj I., II. in III. reda

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja I. reda				Kuhinja			
			Uprava z oddelkom za sprejemanje in evakuacijo	Oddelek za ra- njence	Oddelek za osebe, zastrupljene z dušiljivi	Oddelek za osebe, zastrupljene z mehurjevci		Skupaj v rabi	V rezervi	Vsega skupaj
			Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema			
1	Civilne maske	kom.	9	3	2	6	20	10	30	
2	Filtri (oedila) za civilne ma- ske, rezervni	"	9	3	2	6	20	10	30	
3	Zaščitne obleke, kompletne (blu- za, hlače, čevlji, rokavice)	par	2			3	5	5	10	
4	Zaščitni čevlji	"	2			3	5	5	10	
5	Delovne obleke (bluza in hlače)	"	3			3	6	6	12	
6	Gumijaste rokavice, debele (palčniki)	"	2	2		3	7	7	14	
7	Trakovi z znakom Rdečega križa	kom.	9	3	2	6	20	10	30	
8	Plačši, zdravniški	"	3	2	1	4	10	10	20	
9	Plačši, bolničarski	"	3	1	1	3	8	8	16	
10	Čepice, bele, zdravniške	"	3	1	1	4	5	5	10	
11	Žepne svetilke z baterijo	"	2	1	1	1	5	5	10	
12	Baterije (rezervne) za žepne svetilke	"	2	1		1	5	5	10	
13	Aparati za dovažanje kisika, kompletni	"	4	2	2	2	10	10	20	

1	2	3	4	5		6		7	8	9	10	11		
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja I. reda											
			Uprava z oddelkom za sprejemanje in evakuacijo		Oddelek za ra- njence		Oddelek za osebe, zastrupljene z dušiljenci		Oddelek za osebe, zastrupljene z mehurjevci		Kuhinja	Skupaj v rabi	V rezervi	Vsega skupaj
			Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema				
36	Mize za preobvezovanje	kom.											3	
37	Sterilizatorji za instrumente na špirit (50 × 20 × 11 cm)	"			1				1				3	
38	Pločevinasti termofori za noge	"			3				1				3	
39	Pločevinasti termofori za tre- buh	"											8	
40	Gorilniki na špirit, stekleni	"			3								8	
41	Stetoskopi	"			1				1				3	
42	Brizgalke »Rekord« po 2 cm ³	"			1				1				3	
43	Brizgalke »Rekord« po 5 cm ³	"			1				1				3	
44	Brizgalke »Rekord« po 20 cm ³	"			1				1				3	
45	Pribor za puščanje krvi, tok	"			1				1				3	
46	Demoursove žilčke	"							2				2	
47	Igle za brizgalke »Rekord«, različne	ducat							1				3	
48	Igle za šivanje ran, različne	"			1								3	
49	Igle za lumbalno punkcijo po Biero	kom.			2								2	
50	Igle za transfuzijo krvi, raz- lične	ducat			2								2	
51	Podloge za roke, pločevinaste	kom.			1								2	
52	Podloge za noge, pločevinaste	"			10				1				10	

91	Strofantin à 0'00025 v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Strophanthini 0'00025 à 1 cm ³)	20	20	60	60	60
92	Redestilirana voda v ampulah po 10 cm ³ (Amp. Aquae redestill. à 10 cm ³)	30	10	40	10	50
93	Fiziološka raztopina v ampulah po 250 cm ³ (Amp. seri physiologici à 250 cm ³)	30	5	20	30	50
94	Serum proti tetanusu (Serum antitetanicum)	20	10	30	30	60
95	Stryhnin 0'10% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Strychnini nitr. 0'10% à 1 cm ³)		10	10	20	30
96	Lobelin 1% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Lobelini 1% à 1 cm ³)		30	30	20	50
97	Lobelin 3% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Lobelini 3% à 1 cm ³)		20	20	30	50
98	Kloretil v ampulah (Amp. aethyl chlor.)	10		10	20	30
99	Želatina 10%, sterilizirana, v ampulah po 25 cm ³ (Amp. gelatinae animal. steril. 10% à 25 cm ³)	10		10	30	40
100	Serum proti streptokokom (Serum antistreptocoque)	10	10	20		20
101	Eter za narkozo (Aether pro stekl. narcosi)	20		20	10	30
102	Kloroform za narkozo (Chloroformium pro narcosi)	20		20	10	30
103	Atropin, raztopina 0'10% (Sol. Atropini sulf. 0'10%)					
104	Bencin, čisti (Benzinum purum)					
105	Klorovo apno v zavojih po 5 kg (Calcaria clorata à 5 kg)	2	1	50	100	150
106	Mavec (gips) v pločevinastih puščah (Carc. sulf. in scat.)		2	3	7	10
107	Kardiazol v stekleničah (Cardiazol liquid. ad lag.)	10	1	10	20	30
		1	2	4	6	10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja I. reda				Kuhinja	Skupaj v rabi	V rezervi	Vsega skupaj
			Uprava z oddelkom za sprejemanje in evakuacijo		Oddelek za ra- njence					
			Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema
108	Koramin v stekleničicah (Co- ramin liquid. ad lag.) . . .	stekl.		1	2			3	3	6
109	Živalsko oglje (Carbo anima- lis) . . .	kg			1/2	1/2		1	1	2
110	Kolargolova raztopina 10% (Col- largol sol. 10%) . . .	g						50	100	150
111	Glicerin, čisti (Glycerinum pu- rum) . . .	kg		1/2	1/2	1/2		11 1/2	1 1/2	2
112	Hidrogen 30% (Hydrogenium hyperoxyd. 30%) . . .	g		250		250		500	500	1000
113	Ihtiol (Ammonium sulfoich- thyl.) . . .	g						100	100	200
114	Jodoform (ali dermatol) (Iodo- formium ali Dermatholum)	„		200		200		400	100	500
115	Kalijev hipermangan (Kalium hypermanganicum cryst.) . .	„		100		100		400	100	500
116	Magnezijev oksid (Magnesium oxydatum ustum) . . .	„				200		500	500	1000
117	Soda bikarbona (Natr. bicar- bonicum puriss.) . . .	„		1/2		1/2		2	3	5
118	Raztopina sode bikarbonate 2,25% (Sol. natr. bicarb. 2,25%) . .	kg				1		3		3

119	Raztopina sode bikarbone 5% (Sol. natr. bicarb. 5%)	g	2						2
120	Raztopina kalijevega hiperman- gana za oči 0.25% (Sol. kalij hypermanganici pro oculis 0.25%)	g	300						
121	Raztopina kokaina 2% z glice- rinom (Sol. cocaini mur. 2% cum glycerino)	g					700		1000
122	Evkaliptol (Oleum Eucalypti)	g					100		200
123	Gomenol 5% v oljčnem olju (Ol. Gomenoli 5% cum. Ol. Olivae)	g					100		200
124	Gomenol 10% v oljčnem olju (Ol. Gomenoli 10% cum. Ol. Olivae)	kg	1 1/2			1 1/2	1 1/2		11 1/2
125	Oljčno olje (Oleum Olivae)	g	1 1/2			1 1/2	1		2
126	Lizol (Kresolum saponatum)	g	1			1 1/2	1 1/2		2
127	Kalijevo milo (Sapo kalinus)	g	1			1	5		4
128	Spiritovo kalijevo milo (Spiri- tus saponis kalini)	g	1			1	2		20
129	Špirit, čist 96% (Spiritus vini concentrati)	g	2			1	2		10
130	Denaturirani špirit (Spiritus de- naturatus)	g	2			1	2		16
131	Spiritov eter (Spiritus aethe- ris)	g	2			2	2		20
132	Konjak (Spiritus vini Cognac)	g	1 1/2						1 1/2
133	Kafni špirit (Spiritus campho- ratus)	g	1 1/2						10
134	Vazelin v tubah (Vaselinum alb. ad tubam)	g	1			1 1/2	1		5
135	Vazelin-gomenol (Vaselinum- Gomenol ad tubam)	g	5			5	10		25
136	Borov vazelin 10% (Ung. aci- di borici 10%)	g	1 1/2			1 1/2	10		25
137	Cinkovo mazilo (Unguentum zinci oxydati)	g	1 1/2			1 1/2	1 1/2		8
138	Rumeno živosebrno mazilo (Ung. Hydrarg. praec. flav.)	g	200			200	100		300

150	Laneno olje, apnena voda (Ol. Lini + Aqua calcis aa g 100 + Natrij thiosulfurici g 20)	kg	1	1	3	5	5	10
151	Lojavec, apnena voda, glicerín, kreda po 50 g (Talcum + Aqua calcis + Calc. carbon. + Glycerinum aa g 50)	"			2	2	8	5
152	Lojavec, kreda, magnezija, cink (Talcum 400 + Calc. carbon. + Magnes. carb. + Zincum oxydat. aa g 200)	kg			2	2	2	4
153	Vazelín, lanolin, cinkov oksid, škrob po 100 g, ihtiol 15 g (Vaselin. + Lanolin. + Zincum oxydat. + Amyl. tritici aa g 100, Ichthyol à g 15)	"			1	1	1	2
154	Mentol 0'50 g, oljčno olje 50 g (Mentholum g 0'50 + Ol. Oli-vae g 50)	g			200	200	300	500
155	Mentol 0'5 g, kloroform, evkaliptol, kreozol po 8 g, jodova tinktura 4 g alkohol 80 g (Mentholum g 0'50 + Chloroformum + Ol. Eucalypti + Kreosolum aa g 8 + Sol. Jodi g 4 + Spir. vini concentr. g 30)	"			200	200	300	500
156	Alkohol, kloroform po 40 g, eter 15 g, amonjak 5 g (Alcohol + Chloroformum aa g 40 + Aether sulfur. g 15 + Ammonia pur. liquid. g 5)	stekl.	2			2	8	5
157	Koncentrirana raztopina žveplenih jeter v steklenicah po 11 (Hepar sulfur. sol. concentr.)	"				2	4	6
158	Čaj (Thea Chinesis)	kg				2	1	3
159	Zmleta kava	"				2	2	1
160	Sladkor v kockah	"				5	15	20
161	Odeje	kom.	10	4	4	88	13	50

Pregled opreme rajonske postaje II. reda

Pregled 9.

96

1	2	3	4				5		6	7	8	9	10
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja II. reda				Kuhinja		Skupaj v rabi		V rezervi		Vsega skupaj
			Uprava z oddelkom za ranjence in oddelkom za evakuacijo				Oddelek za osebe, zastrupljene z dušiljivi		Oddelek za osebe, zastrupljene z mehurjevci				
			Osebn	Delovna	Osebn	Delovna	Osebn	Delovna	Osebn	Delovna			
1	Civilne maske	kom.	8						6		16	8	24
2	Filteri (cedila) za civilne maske, rezervni	"	8						6		16	8	24
3	Zaščitne obleke, kompletne, (bluza, hlače, čevlji, rokavice)	par	2						3		5	5	10
4	Zaščitni čevlji	"	1						2		3	3	8
5	Delovne obleke (bluza in hlače)	"	2						2		4	4	8
6	Gumijaste rokavice, debele (palčniki)	"	2						3		5	5	10
7	Trakovi z znakom Rdečega križa	kom.	8						6		16	8	24
8	Plašči, zdravniški	"	3						2		7	7	14
9	Plašči, bolničarski	"	3						3		7	7	14
10	Čepice, bele, zdravniške	"	2						1		4	4	8
11	Žepne svetilke z baterijo	"							1		3	3	6
12	Baterije (rezervne) za žepne svetilke	"							1		6	6	12
13	Aparati za dovajanje kisika, kompletni	"							2		1	1	2

1	2	3	4		5		6		7	8	9	10
	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja II. reda				Kuhinja		Skupaj v rabi	V rezervi	Vsega skupaj	
Zap. štev.			Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema	Osebn oprema	Delovna oprema				
			Uprava z oddelkom za ranjence in oddelkom za evakuacijo	Oddelek za osebe, zastrupljene z dušiljenci	Oddelek za osebe, zastrupljene z mehurjevci							
36	Mize za preobvezovanje	kom.	1	1		1		1	3			3
37	Sterilizatorji za instrumente na špirit (50 × 20 × 11 cm)	"	1					1	2			2
38	Pločevinasti termofori za noge	"	2			4			6			6
39	Pločevinasti termofori za tre- buh	"	2			4			6			6
40	Gorilniki na špirit, stekleni	"	1			1		1	3			3
41	Stetoskopi	"	1			1		1	3			3
42	Brizgalke »Rekord« po 2 cm ³	"	1			1		1	3			3
43	Brizgalke »Rekord« po 5 cm ³	"	1			1		1	3			3
44	Brizgalke »Rekord« po 20 cm ³	"	1			1		1	3			3
45	Pribor za puščanje krvi, tok	"	1			2		2	2			2
46	Demoursove žilčke	"				1		1	2			2
47	Igle za brizgalke »Rekord«, različne	ducat	1			1		1	3			3
48	Igle za šivanje ran, različne	"	2						2			2
49	Igle za lumbalno punkcijo po Bieru	kom.	2						2			2
50	Igle za transfuzijo krvi, raz- lične	ducat	1						2			2
51	Podloge za roke, pločevinaste	kom.	10			1			10			10
52	Podloge za noge, pločevinaste	"	10						10			10

1	2	3	4				5				6		7	8	9	10
Zap. št. št.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja II. reda								Kuhinja	Skupaj v rabi	V rezervi	Vsega skupaj		
			Uprava z oddelkom za ranjence in oddelkom za evakuacijo		Oddelek za osebe, zastrupljene z dušiljci		Oddelek za osebe, zastrupljene z mehurjevci		Oseba oprema	Delovna oprema					Oseba oprema	Delovna oprema
			Oseba oprema	Delovna oprema	Oseba oprema	Delovna oprema	Oseba oprema	Delovna oprema								
82	Kafno olje v ampulah po 2 cm ³ (Amp. Ol. camphorati à 2 cm ³)	ampula												60	40	100
83	Kafno olje v ampulah po 5 cm ³ (Amp. Ol. camphorati à 5 cm ³)	"												40	20	60
84	Kardiazol v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Cardiazol à 1 cm ³)	"												40	40	80
85	Natriobenzotčni kofein à 0'25 v ampulah po 1 cm ³ (Amp. coffeini natriobenzoici 0'25 à 1 cm ³)	"												60	40	100
86	Kokain 20% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. cocaini muriatici 20% à 1 cm ³)	"												30	20	50
87	Koramin v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Coramini à 1 cm ³)	"												50	20	70
88	Glikoza 50% v ampulah po 10 cm ³ (Amp. sol. glycosae hyperten. 50% à 10 cm ³)	"												30	30	60
89	Morfin 20% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. morphini mur. 20% à 1 cm ³)	"												50	50	50
90	Pantopon v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Pantoponi à 1 cm ³)	"												40	40	40

91	Strofantin à 0'00025 v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Strophanthini 0'00025 à 1 cm ³)	ampula	20	30	10	50	50
92	Redestilirana voda v ampulah po 10 cm ³ (Amp. Aquae redestill. à 10 cm ³)	"	20	10	10	40	10
93	Fiziološka raztopina v ampulah po 250 cm ³ (Amp. seri fiziologi à 250 cm ³)	"	30			30	20
94	Serum proti tetanusu (Serum antitetanicum)	"	20	5	5	30	30
95	Strychnin 0'10% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Strychnini nitr. 0'10% à 1 cm ³)	"			10	10	20
96	Lobelin 1% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Lobelini 1% à 1 cm ³)	"		30		30	20
97	Lobelin 3% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Lobelini 3% à 1 cm ³)	"		20		20	30
98	Kloretil v ampulah (Amp. aethyl chlor.)	"	10			10	20
99	Zelatina 10% sterilizirana, v ampulah à 25 cm ³ (Amp. gelatinae animal. steril. 10% à 25 cm ³)	"	10			10	20
100	Serum proti streptokokom (Serum antistreptococque)	"	10			10	5
101	Eter za narkozo (Aether pro narcosi)	stekl.	15			15	15
102	Kloroform za narkozo (Chloroformium pro narcosi)	"	15			15	15
103	Atropin, raztopina 0'100% (Sol. Atropini sulf. 0'100%)	g				50	100
104	Bencin, čisti (Benzinum purum)	kg	2	1	50	5	10
105	Klorovo apno v zavojih po 5 kg (Calcarea chlorata à 5 kg)	kom.					
106	Mavec (gips) v pločevinastih pušicah (Calc. sulf. in scat.)	pušica	5			5	10
107	Kardiazol v stekleničah (Cardiazol liquid. ad lag.)	stekl.	1	2	1	4	6
108	Koramin v stekleničah (Coramin liquid. ad lag.)	"	1	2		3	3
							6

1	2	3	4		5		6		7	8	9	10	
			Rajonska postaja II. reda										
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Uprava z oddelkom za ranjence in oddelkom za evakuacijo		Oddelek za osebe, zastrupljene z dušiljci		Oddelek za osebe, zastrupljene z mehurjevci		Kuhinja	Skupaj v rabi	V rezervi	Vsega skupaj	
			Osebna oprema	Delovna oprema	Osebna oprema	Delovna oprema	Osebna oprema	Delovna oprema					
109	Živalsko oglje (Carbo animalis)	g								750	250	1000	
110	Kolargolova raztopina 10% Col- largol sol. 10/0	"								50	100	150	
111	Glicerin čisti (Glycerinum pu- rum)	"	500		500					1500	500	2000	
112	Hidrogen 30% (Hydrogenium hyperoxyd. 30%)	"	250							500	500	1000	
113	Ihtiol (Ammonium sulfoich- thiol.)	"								200	100	300	
114	Jodoform (ali dermatol) (Jo- doformium ali Dermatholum)	"	100							300	100	400	
115	Kalijev hipermangan (Kalium hypermanganicum cryst.)	"	100		50					400	100	500	
116	Magnezijev oksid (Magnesium oxydatum ustum)	"			300					800	200	1000	
117	Soda bikarbona (Natr. bicar- bonicum puriss.)	kg	1/2		1/2					2	2	4	
118	Raztopina sode bikarbone 2.25% (Sol. natrii bicarbonici 2.25%)	"								3		3	
119	Raztopina sode bikarbone 5% (Sol. natr. bicarb. 5%)	"	2							2		2	

120	Raztopina kalijevega hiperman- gana za oči 0'250/100 (Sol. kalii hypermanganici pro oculis 0'250/100)	g	300				700	1000		1000 ¹
121	Raztopina kokaina 20% z glice- rinom (Sol. cocaini mur. 20% cum glycerino)	"		100			100	200	100	300
122	Evkaliptol (Oleum Eucalypti)	"		100			100	200		200
123	Gomenol 50% v oljčnem olju (Ol. Gomenoli 50% cum. Ol. Olivae)	"	500	500			500	1500		1500
124	Gomenol 100% v oljčnem olju (Ol. Gomenoli 100% cum. Ol. Olivae)	kg	500	500			1	1	1	2
125	Oljčno olje (Oleum Olivae)	g		500			500	1500	500	2000
126	Lizol (Kresolum saponatum)	"	1	500			1	2500	1500	4000
127	Kalijevo milo (Sapo kalinus)	kg	1	1			5	7	8	15
128	Špirtovo kalijevo milo (Spiri- tus saponis kalini)	"	2	2			2	4	1	5
129	Špirt, čisti 96% (Spiritus vini concentrati)	"	1	1			2	5	5	10
130	Denaturirani špirt (Spiritus de naturatus)	"	2	2			2	8	12	20
131	Špirtov eter (Spiritus aetheris)	g			2			2500	500	500
132	Konjak (Spiritus vini Cognac)	"	500					2000	2500	5000
133	Kafni špirt (Spiritus campho- ratus)	"	1000	500			1000	2500	2500	5000
134	Vazelin v tubah (Vaselinum alb. ad tubam)	tuba					10	15	10	25
135	Vazelin-gomenol (Vaselinum Gomenol. ad tubam)	"	5	5			5	15	5	20
136	Borov vazelin 100% (Ung. aci- di borici 100%)	"	500				500	1000	1000	2000
137	Cinkovo mazilo (Unguentum zinci oxydati)	"	500					500	500	1000
138	Rumeno živosrebrno mazilo (Ung. Hydrarg. praec. flav.)	"	100					100	100	200
139	Pelidel z vazelinom 20% (Ung. Pelidoli 20% c. vaselino)	"	500				500	1000	1000	2000

¹ Sveže pripravljen.

1	2	3	4				5		6	7	8	9	10
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja II. reda						Kuhinja	V rabi skupaj	V rezervi	Skupaj	
			Uprava z oddelkom za ranjence in oddelkom za evakuacijo		Oddetek za osebe, zastrupljene z dušiljenci		Oddetek za osebe, zastrupljene z mehurljenci						
			Osebna oprema	Delovna oprema	Osebna oprema	Delovna oprema	Osebna oprema	Delovna oprema					
140	Jodova tinktura (Solutio Jodi officinal.)	g		1000		850		250		1500	1500		3000
141	Opieva tinktura, navadna (Tinctura Opii simplex)	"									200	200	
142	Cinkov sulfat raztopina 0'50/o (Sol. zinci sulfur. 0'50/o)	"	300			100		100	300	200	400		200
143	Beli vazelin (Vaselina alba)	"								600			1000
144	Tablete Kodein po 0'02 g (Tabl. Codeini mur. à 0'02 g)	kom.					50	50		100	100		200
145	Tablete Dionin po 0'01 g (Tabl. Dionini à 0'01 g)	"					50	50		100	100		200
146	Tablete Burow (Tabletæ Burowi)	"		20		5		10		35	15		50
147	Baldrijanova tinktura (Tinctura Valerianæ actn.)	g		50		50		50		150	50		200
148	Formalin (Formaldehydum sol.)	kg		5							10		15
149	Tablete sublimata po 1 g (Tabl. Hydrargyri bichlor. corrosivi à 1 g)	kom.		10						20	20		40
150	Laneno olje, apnena voda (Ol. Lini + Aqua calcis aa g 100 + Natrii thiosulfurici g 20).	kg		1						5	5		10

1	2	3	4		5		6	7	8	9	10	
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja II. reda				Kuhinja	Skupaj v rabi	V rezervi	Vsega skupaj		
			Uprava z oddelkom za ranjence in oddelkom za evakuacijo		Oddelek za osebe, zastrupljene z dušiljenci						Oddelek za osebe, zastrupljene z mehurjevci	
			Oseba oprema	Delovna oprema	Oseba oprema	Delovna oprema					Oseba oprema	Delovna oprema
164	Prevleke za blazine	kom.	4		4				10	20	30	
165	Brisače	"	5		5			5	20	10	30	
166	Krtače za umivanje rok	"	2		2			2	10	10	20	
167	Milo za roke	kg	1		1			1	5	15	20	
168	Petrolej	"	1					2	4	10	14	
169	Pralna soda za perilo	"						1			10	
170	Pisalne mize, navadne, z eno miznico (1'5 x 0'80)	kom.	4		1			2	6	6	6	
171	Leseni stoli, navadni	"	6		2			2	12	12	12	
172	Omare s predali	"	3		1			1	6	6	6	
173	Lesene klopi, dolge po 2 m	"	4		2			1	9	9	9	
174	Leseni obešalniki, zidni	"	5		1			1	10	10	10	
175	Steklene omare za instrumente, manjše	"	1						2	2	2	
176	Kompletni umivalniki (s skledo, vrčem in vedrico)	"	8		1			1	5	5	5	
177	Vedrice, emajlirane	"	5		1			2	8	8	8	
178	Vrči, emajlirani	"	2					1	2	2	2	
179	Sklede za umivanje, emajlirane	"	2		1			1	5	5	5	
180	Kozarci za vodo emajlirani	"	10		4			4	30	30	30	
181	Pijovalniki, emajlirani	"	5		1			2	8	8	8	
182	Smetišnice	"	3		1			1	5	5	5	

Pregled opreme rajonske postaje III. reda

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Imenovanje			Rajonska postaja III. reda					Pripomba
Mera			Relejna postaja		Skupaj v rabi	V rezervi	Skupaj	
			Osebnostna oprema	Delovna oprema				
Zap. štev.		kom.	14		14	7	21	
1	Civilne maske	kom.	14		14			
2	Filtri (cedila) za civilne maske, rezervni	"	14		14			
3	Zaščitne obleke, kompletne, (bluza, hlače, čevlji, rokavice)	par	3		3	3	6	
4	Zaščitni čevlji	"	2		2	2	4	
5	Delovne obleke (bluza in hlače)	"	4		4	4	8	
6	Gumijaste rokavice, debele (palčnički)	"	3		3	3	6	
7	Trakovi z znakom Rdečega križa	kom.	14		14		14	
8	Plašči, zdravniški	"	5		5	5	10	
9	Plašči, bolničarski	"	5		5	5	10	
10	Čepice, bele, zdravniške	"	2		2	2	4	
11	Žepne svetilke z baterijo	"		2	2	2	4	
12	Baterije (rezervne) za žepne svetilke	"		2	2	2	4	
13	Aparati za dovažanje kisika, kompletni	"		1			1	

		kg		4		4		2		6	
57	Čista vata			4		4				6	
58	Navadna vata	kg		5		5				5	
59	Drenažne cevke, gumijaste, srednje	meter		5		5		20		5	
60	Gaza, sterilna	meter		30		30				50	
61	Gaza z jodoformom, v zavojčkah po 1 m	kom.		5		5		5		10	
62	Gutaperča, v polah	meter		15		15		5		20	
63	Gumijasti katetri, garniture	gar.		1		1				1	
64	Povošeno platno	meter		10		10				10	
65	Robci, triogladi	kom.		20		20				20	
66	Pipeče za oči	meter		10		10				10	
67	Obveze, skrobijene (10 × 5 cm)	meter		15		15		10		25	
68	Obveze, sadrene v pločevinastih pušicah (10 × 5 cm)	meter		20		20		10		30	
69	Obveze, kaliko (12 × 5 cm)	meter		50		50				50	
70	Obveze, kaliko (8 × 5 cm)	meter		50		50				50	
71	Levkoplast na vretencih (10 × 5 cm)	meter		3		3				3	
72	Čačgut, sterilni, v fiolah, različen	fiola		10		10				10	
73	Kirurgične svile, sterilne, v fiolah	fiola		10		10				15	
74	Gumijaste rokavice, tanke	par		3		3		5		15	
75	Varnostne zaponke	ducat		3		3		3		3	
76	Čisti amonijak (Ammonia pura liquida)	g		200		300		200		500	
77	Zvepleni eter (Aether sulfuricus)	kg		1		1		1		2	
78	Ocetni eter (Aether aceticus)	g		100		100		100		200	
79	Borova kislina (Acidum boricum crist.)	kg		200		200		300		500	
80	Skrob (Amylum tritici)	kg		1		1				1	
81	Destilirana voda (Aqua destillata)	meter		3		3				3	
82	Kafrno olje v ampulah po 2 cm ³ (Amp. Olii camphorati à 2 cm ³)	ampula		50		50				50	
83	Kafrno olje v ampulah po 5 cm ³ (Amp. Olii camphorati à 5 cm ³)	ampula		10		10		40		50	

Za pripravljanje raztopine 1 % in 3 %

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja III. reda					
			Osebn oprema	Delovna oprema	Kuhinja	Skupaj v rabi	V rezervi	Skupaj
84	Kardiazol v ampulah po 1 cm ³ (Amp Card'azol a 1 cm ³)	ampula	30			30	20	50
85	Natriobenzoilni kofein a 0'25 v ampulah po 1 cm ³ (Amp. cofeini natriobenzoilci 0'25 a 1 cm ³)	"	30			30	30	60
86	Kokain 2% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. cocaini muriatici 2% a 1 cm ³)	"	20			20	10	30
87	Koramin v ampulah po 1 cm ³ (Amp Coramini a 1 cm ³)	"	30			30	20	50
88	Glikoza 50% v ampulah po 10 cm ³ (Amp. sol. glycosae hyperton. 50% a 10 cm ³)	"	20			20	30	50
89	Morfin 2% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. morphini mur. 2% a 1 cm ³)	"	30			30	20	50
90	Pantopon v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Pantoponi a 1 cm ³)	"	30			30	30	30
91	Strofantin a 0'00025 v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Strophanthi- ni 0'00025 a 1 cm ³)	"	30			30		30

Pripomba

92	Redestilirana voda v ampulah po 10 cm ³ (Amp. Aquae redestill. à 10 cm ³) . . .	ampula	20	20	20	40
93	Fiziološka raztopina v ampulah po 250 cm ³ (Amp. seri fiziologi à 250 cm ³) . . .	"	20	20	10	30
94	Serum proti tetanusu (Serum antitetanicum) . . .	"	10	10	40	50
95	Strihnin 0'100% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Strychnini nitr. 0'100% à 1 cm ³) . . .	"	10	10	10	20
96	Lobelin 1% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Lobelini 1% à 1 cm ³) . . .	"	30	30	20	50
97	Lobelin 3% v ampulah po 1 cm ³ (Amp. Lobelini 3% à 1 cm ³) . . .	"	30	30	20	50
98	Kloretil v ampulah (Amp. aethyl chlor) . . .	"	15	15	10	25
99	Zelatina 100%, sterilizirana, v ampulah po 25 cm ³ (Amp. gelatinae animal. steril 100% à 25 cm ³) . . .	"	10	10	10	20
100	Serum proti streptokokom (Serum antistreptococque) . . .	"	5	5	5	10
101	Eter za narkozo (Aether pro narcosi) . . .	stekl.	10	10	10	20
102	Kloroform za narkozo (Chloroformum pro narcosi) . . .	"	10	10	10	20
103	Atropin, raztopina 0'100% (Sol. Atropini sulf. 0'100%) . . .	g	50	50	50	100
104	Bencin, čisti (Benzinum purum)	kg	5	5	5	10
105	Klorovo apno v zavojih po 5 kg (Calcaria chlorata à 5 kg) . . .	kom.	2	2	8	10
106	Mavec (gips) v pločevinastih pušicah (Calc. sulf. in scat.) . . .	škafja	5	5	5	10
107	Kardiazol v stekleničkah (Cardiazol liquid ad lag.) . . .	stekl.	2	2	3	5
108	Koramin v stekleničkah (Coramin liquid ad lag.) . . .	"	2	2	3	5
109	Živalsko oglje (Carbo animalis)	g	500	500	500	1000

1	2	3	4		5	6	7	8	9
Zap. štev.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja III. reda						Pripomba
			Relejna postaja	Kuhinja	Skupaj v rabi	V rezervi	Skupaj		
								Osebn oprema	
110	Kolargolova raztopina 1% (Gollargol. sol. 1%)	g		50		50	100	150	
111	Glicerin, čist, (Glycerinum pu- rum)	"		500		500	500	1000	
112	Hidrogen 30% (Hydrogenium hyperoxyd. 30%)	"		250		250	500	750	
113	Ihtiol (Ammonium sulfoich thyl.)	"		100		100	100	200	
114	Jodoform (ali dermatol) (Jo- doformium ali Dermathotum)	"		100		100	200	300	
115	Kalijev hipermangan (Kalium hypermanganicum cryst.)	"		200		200	300	500	
116	Magnezijev oksid (Magnesium oxydatum ustum)	"		300		300	200	500	
117	Soda bikarbona (Natr. bicar- bonicum puriss.)	kg		1		1	2	3	
118	Raztopina sode bikarbone 2-25 (Sol. natr. bicarb. 2-25%)	"		1		1	2	3	
119	Raztopina sode bikarbone 5% (Sol. natr. bicarb. 5%)	"		2		2		2	
120	Raztopina kalijevega hiperman- gana za oči 0-25%/o (Sol.	"							

	kali hypermanganici pro oculis 0'250/00.	g	500	500	500	Sveze pripravljena
121	Raztopina kokaina 20% z glicerinom (Sol. cocaini mur. 20% cum glycerino)	"	100	100	100	200
122	Evkaliptol (Oleum Eucalypti)	"	100	100	100	100
123	Gomenol 50% v oljčnem olju (Ol. Gomenoli 50% cum. Ol. Olivae)	"	300	500	1000	1000
124	Gomenol 100% v oljčnem olju (Ol. Gomenoli 100% cum. Ol. Olivae)	"	1	1	2	2
125	Oljčno olje (Oleum Olivae)	"	500	500	1000	1000
126	Lizol (Kresolum saponatum)	kg	2	2	3	3
127	Kalijevo milo (Sapo kalinus)	"	5	5	10	15
128	Spiritovo kalijevo milo (Spiritus saponis kalini)	"	2	2	1	3
129	Spirit, čisti 96% (Spiritus vini concentr.)	"	5	5	10	10
130	Denaturirani špirit (Spiritus denaturatus)	"	2	4	11	15
131	Spiritov eter (Spiritus aetheris)	g	500	1500	500	500
132	Konjak (Spiritus vini Cognac)	"	2	2	3	3
133	Kafni špirit (Spiritus camphoratus)	kg	2	2	1	3
134	Vazelin v tubali (Vaselinum alb. ad tubam)	kom.	5	5	10	15
135	Vazelin-gomenol (Vaselinum Gomenol. ad tubam)	"	5	5	15	20
136	Borov vazelin 100% (Ung. acidi borici 100%)	g	500	500	1500	2000
137	Cinkovo mazilo (Unguentum zinci oxydati)	"	500	500	500	1000
138	Rumeno živosebrno mazilo (Ung. Hydrarg. praec. flav.)	"	100	100	100	200
139	Pelidol z vazelinom 20% (Ung. Pelidoli 20% c. vaselino)	"	500	500	1000	1500
140	Jodova tinktura (Solutio Jodi officinal.)	kg	1	1	2	3

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Zap. šte.	Imenovanje	Mera	Rajonska postaja III. reda					Pripomba
			Relejska postaja		Kuhinja	Skupaj v rabi	V rezervi	Skupaj
			Osebn oprema	Išlovna oprema				
141	Opiljeva tinktura, navadna (Tinctura Opii simplex)	g					100	100
142	Cinkov sulfat, raztopina 0.5%	"	100			100		100
143	(Sol. zinci sulfur. 0.50%)	"	300			300		500
144	Belj vazelin (Vaselinum alb.)							
144	Tablete Kodein po 0.02 g (Tabl. Codeini mur. à 0.02 g)	kom.	50			50	150	200
145	Tablete Dionin po 0.01 g (Tabl. Dionini à 0.01 g)	"	50			50	150	200
146	Tablete Burrow (Tabl. Burrowi)	"	20			20	20	40
147	Baldrijanova tinktura (Tinctura Valerianae aeth.)	g	50			50	100	150
148	Formalin (Formaldehydum solut.)	"	5			5	10	15
149	Tablete sublimata po 1 g (Tabl. Hydrargyri bichlor. corrosivi à 1 g)	kom.	10			10	10	20
150	Laneno olje, apnena voda (Ol. Lini + Aqua calceis aa g 100 + Natrii thiosulfurici g 20)	kg	2			2	3	5
151	Lojavec, apnena voda, glicerin, kreda po 50 g (Talcum +							

152	Aqua calcis+Calc. carbon.+ Glycerinum aa g 50) Lofevec, kreda, magnezija, cink (Talcum 400+Calc. carbon. + Magnes. carb. + Zincum oxydat. aa g 200)	1	1	2
153	Vazelin, lanolin, cinkov oksid, škrob po 100 g, ihtiol 15 g (Vaselin. + Lanolin. + Zin- cum oxydat. + Amyl. tritici aa g 100, Ichthyol a g 15)	1	1	2
154	Mentol 0'50 g eljčno olje 50 g (Mentholum g 0'50 + Ol. Oli- vae g 50)	500	500	1000
155	Mentol 0'50 g, kloroform, evka- liptol, kreozol po 8 g, jodova tinktura 4 g, alkohol 30 g (Mentholum g 0'50 + Chloro- formium + Ol Eucalypti + Kreosolum aa g 8 + Sol. Jo- di g 4 + Spir. vini concentr. g 30)	100	100	200
156	Alkohol, kloroform po 40 g, eter 15 g, amonijak 5 g (Al- cohol + Chloroformium aa g 40 + Aether sulfur. g 15 + Ammonia pur. liquid. g 5)	1	2	3
157	Koncentrirana raztopina žveple- nih jeter v steklenicah po 1 l (Hepar sulfur. sol. con- centr.)	2	2	4
158	Čaj (Thea Chinensts)	1	1	2
159	Zmleta kava	1	1	2
160	Rjube	20	10	30
161	Blazine	4	6	10
162	Preveke za blazine	8	12	20
163	Brisače	5	15	20
164	Krtače za umivanje rok	2	8	10
165	Milo za roke	1	9	10

COBISS • C284

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

00000176901

Knjižna založba tiskarne Merkur, Ljubljana, Gregorčičeva ul. 23 (tel. št. 25-52)

je izdala naslednje knjige:

I. Zakoni, uredbe in pravilniki:

1. zv.: Zakon o nelojalni konkurenci. Razprodano.
2. zv.: Pravilnik o pomožnem osebju drž. prometnih ustanov v resoru ministrstva za promet, broširano din 8[—].
3. zv.: Zakon o javnih beležnikih (notarjih). Razprodano.
4. zv.: Zakon o glavni kontroli. Razprodano.
5. zv.: Zakon o občem upravnem postopku. Razprodano.
6. zv.: Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah javnih notarjev. Razprodano.
7. zv.: Zakon o uradnikih. Razprodano.
8. zv.: Pravilnik o poslovanju krajevnih (mestnih) kontrol in komisarjev za izredne preglede, din 12[—].
9. zv.: Zakon o državnem prometnem osebju, din 14[—].
10. zv.: Pravilnik za voditev zemljiških knjig. Razprodano.
11. zv.: Ustava kraljevine Jugoslavije. Tretja izdaja, din 8[—].
12. zv.: Zakon o volilnih imenikih. — Zakon o volitvah narodnih poslancev. Razprodano. Glej 48. oz. 57. zvezek.
13. zv.: Zakon o društvih, shodih in posvetih. Razprodano.
14. zv.: Uredba o lekarnarski zbornici, broširano din 8[—].
15. zv.: Zakon o izpremabah in dopolnitvah zakona o volitvah narodnih poslancev. — Zakon o volitvi senatorjev, broš. din 8[—]. Glej tudi 43., 57. in 64. zv. (volitev nar. poslancev).
16. zv.: Zakon o obrtih. Gl. zv. 38. Razprodano.
17. zv.: Zakon o poslovnem redu v narodni skupščini. — Zakon o poslovnem redu v senatu. Razprodano.
18. zv.: Zakon o meščanskih šolah. Razprodano.
19. zv.: Zakon o lovu, broš. din 7[—].
20. zv.: Zakon o zadrukah državnih uslužbencev, broš. din 5[—].
21. zv.: Uredba o povračilu potnih in selitvenih stroškov civilnih državnih uslužbencev, broš. din 7[—].
22. zv.: Obča univerzitetna uredba. Razprodano.
23. zv.: Uredbi o dražnjskih dokladah državnih uslužbencev in upokojencev. Razprodano.
24. zv.: Gradbeni zakon. Razprodano.
25. zv.: Zakon o taksah, broš. din 45[—]. Razprodano.
26. zv.: Taksni in pristojbinski pravilnik. Razprodano.
27. zv.: Uredba o sodnem poslovníku in sodni poslovnik za sodišča I. in II. stopnje, z obrazci, broširano din 30[—], vezano din 36[—].
28. zv.: Zakon o občinah. Razprodano.
29. zv.: »Cestni promet«, broširano din 18[—], vezano din 24[—].
30. zv.: Učbenik zakona o državnem računovodstvu. Razprodano.
31. zv.: Uredba o snovitvi občin v dravski banovini. Razprodano.
32. zv.: Gasilstvo in požarna obramba, broširano din 24[—], vezano din 32[—].
33. zv.: Zakon o obrtih. Druga izdaja. Razprodano.
34. zv.: Državni svet in upravna sodišča. Druga, pregledana izdaja. Broš. din 16[—], vezano din 24[—].
35. zv.: Zakon o kontroli čistine izdelkov iz zlata, srebra in platine, z izvršilno uredbo in žigovinsko tarifo, broš. din 16[—].
36. zv.: Uredba o občinskih uslužbencih. Razprodano. Glej zv. 50.
37. zv.: Naredba o mrtiško-preglednem redu. — Navodila za mrtiškega preglednika, broš. din 5[—].
38. zv.: Uredba o ban. trošarini na vino in žganje, broš. din 6[—].
39. zv.: Zakon o mestnih občinah. Razprodano.
40. zv.: Gradivo, norme in predpisi, vezano din 60[—].
41. zv.: Naredba o odpiranju in zapiranju trgovin. Razprodano.
42. zv.: Zakon o nepravdnem postopku z uvodnim zakonom in zakon o zasilnih poteh, broširano din 24[—].

43. zv.: Zakon o volivnih imenikih in zakon o volitvah narodnih poslancev, predelana izdaja. Razprodano. Gl. 57. in 64. zv.
44. zv.: Uredba o volitvi svetnikov trgovinskih, industrijskih in obrtnih zbornic, broširano din 5'—.
45. zv.: Uredbi o osebnih in rodbinski dokladi državnih uslužbencev in upokoјencev, broširano din 6'—.
46. zv.: Pravilnik o višini nagrad za odvetniške posle, broširano din 8'—.
47. zv.: Pravilnik o nadrobni prodaji tobačnih izdelkov itd., broširano din 8'—.
48. zv.: Pravilnik o pokojninskem skladu stalnih monopolskih delavcev, broš. din 4.
49. zv.: Pravilnik o fin. poslovanju v občinah, broš. din 16'—.
50. zv.: Uredba o obč. uslužbencih s komentarjem in dodano uredbo o činu strokovnih šol nasproti srednji šoli in fakultetam, broš. din 24'—, vez. din 36'—.
51. zv.: Uredba o likvidaciji kmetskih dolgov, broš. din 3'—.
52. zv.: Pravilnik k uredbi o likvidaciji kmetskih dolgov, broš. din 6'—.
53. zv.: Zakon o gospodarskih zadrugah. Razprodano.
54. zv.: Trgovinski zakon, broš. din 48'—, vez. din 56'—.
55. zv.: Uredba o preskrbovanju nezaposlenih delavcev, din 8'—.
56. zv.: Predpis o izvršbi in zavarovanju, broš. din 48'—, vez. din 56'—.
57. zv.: Zakon o volivnih imenikih in zakon o volitvi narodnih poslancev, tretja, prečiščena izdaja, broš. din 12'—, Gl. 64. zv.
59. zv.: Predpisi o zaščiti pred zrač. napadi (Uredba), broš. din 8'—.
- 59./1 zv.: Pravilnik o zaščiti pred zračnimi napadi, I. del (bojni strupi, evakuacija, zaščita otrok), broš. din 4'—.
- 59./2 zv.: Pravilnik o zaščiti pred zračnimi napadi, II. del (kemijska služba), broš. din 6'—.
- 59./3. zv.: Pravilnik o zaščiti pred zračnimi napadi, III. del (sanitarna služba), broš. din 8'—.
- 59./4 zv.: Pravilnik o zaščiti pred zračnimi napadi, IV. del (gradnja zaklonišč, zaščita pred požarom), broš. din 8'—.
60. zv.: Uredba o oprostitvi mož od vojaške službe, broš. din 8'—.
61. zv.: Pravilnik za pregledovanje klavnih živali in mesa, broš. din 16'—.
62. zv.: Predpisi o občinskih hranilnicah, broš. din 12'—, vez. din 20'—.
63. zv.: Poslovnik za občna upravna oblastva, broš. din 10'—.
64. zv.: Uredba o volitvi narodnih poslancev, broš. din 6'—.

Sledijo nadaljnji zvezki.

II. Razne knjige:

	Broširano din	Vezano din
Mala knjižnica: zbirka 10 zvezkov,	120'—	180'—
posamezni zvezki	15'—	20'—
Dr. Ivo Šorli: Izbrani spisi, 6 zv.,	—	320'—
posamezni zvezki	—	60'—
Emil Vachek: Kri ne kliče po maščevanju. Roman	48'—	54'—
Ouida: Farnmor. Roman	—	28'—
Radojov Rehar: Popotovanje po zvezdi Večernici	12'—	—
Radojov Rehar: Pesmi o kraljeviču Marku	24'—	—
Dr. Milan Vidmar: Moj pogled na svet	—	100'—
Dr. Milan Vidmar: Oslovski most	—	80'—
Andrej Gabršček: Goriški Slovenci, I. del	—	80'—
K. Čapek: Pogovori s T. G. Masarykom	—	80'—
Dolenjska (almanah)	20'—	28'—
Dr. I. Matko: Perkusija in avskultacija	—	120'—
Univ. doc. dr. Vlah. Murko: Vrednostni papirji	36'—	48'—
Pomen trgovinskega registra	4'—	—
Ženevske menične konvencije	6'—	—
Bajuk: Vodič po Ljubljanskih pokopališčih I. del	4'—	—
Bajuk: Vodič po Ljubljanskih pokopališčih II. del	4'—	—
Oba skupaj	6'—	—
Dr. J. Pretnar: Priročnik za pomočniške in mojstrske izpite	30'—	—